Nr. 468. Kraków, Wtorek 22 Października 1918. Rok XXXVII.

Nowa Reforma" wychodzi dwa razy dziennie.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	90 kor. — h.	45 kor. — h.	22 kor. 50 h.	7 kor. 50 h.
z odnoszeniem do domu	108 „ — „	54 „ — „	27 „ — „	9 „ — „
W Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	108 „ — „	54 „ — „	27 „ — „	9 „ — „
z dwurazową „ „	120 „ — „	60 „ — „	30 „ — „	10 „ — „
W Państwie Niemieckiem	132 „ — „	66 „ — „	33 „ — „	11 „ — „
W innych państwach	144 „ — „	72 „ — „	36 „ — „	12 „ — „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do **Administracyi** „N. Reformy" w Krakowie.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3.
Telefon Redakcyi 41. Administracyi 241. Dla rozmów **zamiejscowych 1373.**
Nr rach. pocst. Kasy oszczędności 857.484,
Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 30 h.: w Biurze dzienników **S. Sokołowskiego,** ulica Trzeciego Maja l. 5 i w **Biurze Plohna,** ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 30 hal.

NOWA REFORMA

WYDANIE PORANNE

Prenumeratę przyjmują:

Zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; **miejscową:** Administracya „Nowej Reformy". — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopeasa i A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: **We Lwowie** Biuro dzienników: A. Buchoti, ul. Karola Ludwika 21; S. Sokołowski, ul. Trzeciego Maja 5. **W Jarosławiu** J. Szczyński. — **W Tarnowie** M. Rosnach. — **W Wiedniu** Herman Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I. Wollzeile 6. — **M. Dukes** Nachfolgend Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu, — R. Mosse, (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek. Wollzeile).

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem za pierwszy raz 50 hal., za każdy następny raz 60 hal. — Do numeru niedzielnego i świątecznego o 50 procent drożej, — **Nadesłano** po 2 K od wiersza. — **Głosy publiczne** po 4 K od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skombinowany, pierwszy raz 1 K. — **Załączniki** do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 koron od 100 egzempl. dla zamiejscowych, a 1 K od 100 egzempl. dla miejscowych prenumeratorów.

Odpowiedź Niemiec na notę Wilsona

Berlin, 22 października.

Biuro Wolffa donosi:

Odpowiedź Niemiec na notę Ameryki z dnia 14 bm. brzmi jak następuje:

Rząd niemiecki, przyjmując propozycyę w sprawie opróżnienia okupowanych obszarów, wychodził z tego założenia, że postępowanie przy opróżnieniu i warunki zawieszenia broni pozostawione być mają sądowi doradców wojskowych i że obecny stosunek sił na frontach ma być podstawą układu, który ten stosunek zabezpieczy i poręczy. Rząd niemiecki pozostawia prezydentowi swobodę, by stworzył sposobność dla uregulowania szczegółów. Rząd ufa, że prezydent Stanów Zjednoczonych nie pochwala żadnego żądania, które byłoby niezgodne z honorem narodu niemieckiego i nawiązaniem rokowań pokojowych na podstawach słuszności.

Rząd niemiecki zastrzega się przeciw zarzutowi nieprawnych i nieludzkich czynów, który to zarzut podniesiono przeciwko sile zbrojnej Niemiec na lądzie i na morzu a tem samem przeciwko narodowi niemieckiemu. Niszczenie będzie zawsze koniecznem dla krycia odwrotu i o tyle jest ono wedle prawa międzynarodowego dozwolone. Wojska niemieckie otrzymały jak najściślejsze polecenie: uszanować mienie prywatne i wedle sił dbać o ludność. Gdzie mimo tego wydarzają się wykroczenia, winni będą karani.

Rząd niemiecki przeczy też, by marynarka niemiecka zatapiając okręty, z umysłu zatapiała także łodzie ratunkowe, wraz z ludźmi, w nich się znajdującymi.

Rząd niemiecki proponuje, by we wszystkich tych punktach wyjaśnić stan rzeczy w drodze komisyi neutralnej, aby zapobiedz wszystkiemu, coby mogło utrudnić dzieło pokoju. Z inicyatywy rządu niemieckiego wydano do komendantów łodzi podwodnych rozkaz, wykluczający torpedowanie okrętów, wiozących podróżnych, przyczem jednak z powodów technicznych nie można objąć gwarancyi za to, że rozkaz ten dotrze do łodzi podwodnej, znajdującej się w morzu, przed jej powrotem.

Jako zasadniczy warunek pokoju oznacza prezydent usunięcie wszelkiej władzy, opartej na samowoli, którąby dla siebie, bez kontroli i wedle własnego upodobania mogła zamącać pokój świata. Na to rząd niemiecki odpowiada:

W państwie niemieckiem reprezentacya ludu dotąd nie miała wpływu na utworzenie rządu. Konstytucya nie przewidywała współdziałania reprezentacyi ludu przy rozstrzyganiu o wojnie i pokoju. W tym względzie zaszła stanowcza zmiana. Nowy rząd utworzony został w pełnej zgodzie z życzeniami reprezentacyi ludu, wyszłej z wyborów, równych, tajnych i bezpośrednich. Przywódcy wielkich stronnictw parlamentu niemieckiego należą do tego rządu. Także w przyszłości nie będzie mógł żaden rząd rozpocząć urzędowania i nadal go sprawować, jeżeli nie będzie posiadał zaufania większości parlamentu. Odpowiedzialność kanclerza państwa wobec reprezentacyi ludu będzie ustawowo wybudowaną i zapewnioną. Pierwszym czynem nowego rządu było zaproponować parlamentowi ustawę, która zmieni konstytucyę państwa w tym duchu, że przy rozstrzyganiu o wojnie i pokoju niezbędną jest zgoda reprezentacyi ludu.

Rękojmia trwałości nowego systemu polega jednak nie tylko na rękojmiach ustawowych, ale także na niewzruszonej woli narodu niemieckiego, którego większość stoi za temi reformami i domaga się ich energicznego przeprowadzenia.

Na pytanie prezydenta, z kim on i rządy, związane sojuszem przeciwko Niemcom, będą miały do czynienia, daje się jasną i niedwuznaczną odpowiedź w tym kierunku, że propozycya pokoju i zawieszenia broni wychodzi od rządu, który zwolniony od wszelkiej samowoli i nieodpowiedzialnego wpływu, cieszy się poparciem ogromnej większości narodu niemieckiego.

Berlin, dnia 20 października 1918.

Solf, sekretarz stanu w urzędzie spraw zagranicznych.

Po odpowiedzi Wilsona.

(Telefonem).

Wiedeń, 22 października.

Odpowiedź Wilsona jest dla niemieckich kół parlamentarnych niespodzianką, albowiem dotychczas wyobrażano sobie, że odpowiedź Wilsona będzie zgodną z manifestem cesarskim. W niemieckich kołach przeważa obecnie dążenie do **przyłączenia niemieckiego państwa austryackiego do państwa niemieckiego.**

Natomiast **koła czeskie wyrażają całkowite zadowolenie z noty Wilsona.** Czesi odmawiają bezwarunkowo wejścia w **jakiekolwiek układy** z rządem austro-węgierskim, oświadczają natomiast gotowość rokowania z narodem niemieckim, o ile przedtem spełnione zostaną pewne zasadnicze warunki. Jako najważniejszy taki warunek wymieniają Czesi **wycofanie wojska węgierskiego z Czech.** Po spełnieniu tego warunku byliby Czesi gotowi do rokowania z Niemcami nie tylko w kwestyi politycznej ale także w kwestyi żywnościowej. **Rokowania te musiałyby być jednakże prowadzone między narodami samymi.** Porozumienie takie mogłoby nastąpić między rządem czeskim z jednej strony a niemiecką radą narodową z drugiej strony.

Wiedeń, 22 października.

»Zeit« donosi z Budapesztu:

Odpowiedź Wilsona pod adresem Austro-Węgier wywołała w politycznych kołach węgierskich **zdziwienie i niezadowolenie.** Tylko stronnictwo Karolyego usiłuje wyzyskać powstałą przez to sytuacyę dla siebie.

Pos. Jan Hock oświadcza, że Węgrzy powinny obecnie dojść do porozumienia z Czechami celem załatwienia spornych kwestyj.

Były minister sprawiedliwości Vaszonyi krytykuje ostro postępowanie Wilsona. Zdaniem Vaszonyego, Wilson zmierza prawdopodobnie do przewleczenia dyskusyi pokojowej. — Rzekomy przyjaciel pokoju przechodzi do porządku dziennego nad bezcelowym rozlewem krwi. Uznanie stanowiska południowych Słowian dotyczy Serbów, zamieszkałych na Węgrzech. Jasną jest rzeczą, że koalicya przeciwna jest pokojowi kompromisowemu i pragnie państwom centralnym narzucić pokój brutalny.

Odpowiedź Austryi na notę Wilsona.

(Telefonem).

Wiedeń, 22 października.

»W. Allg. Ztg.« donosi z Budapesztu:

»Az Est« dowiaduje się, że miarodajne sfery wiedeńskie odpowiedzą w najbliższym czasie na notę prezydenta Wilsona. W nocie tej zwróci się rząd austryacki do prezydenta Wilsona **z prośbą o jasne wymienienie warunków, pod którymi koalicya gotową jest rozpocząć rokowania pokojowe.**

Warunki zawieszenia broni.

(Telefonem).

Wiedeń, 22 października.

»W. Allg. Ztg.« donosi z Budapesztu: »Az Est« donosi ze Sztokholmu:

Tutejsze koła dyplomatyczne są zdania, że **prezydent Wilson w odpowiedzi na notę niemiecką wymieni szczegółowo warunki zawieszenia broni.**

Spadek na giełdach.

Wiedeń, 22 października.

(B. K.) Pod wrażeniem odpowiedzi Wilsona przyszło do dotkliwego spadku zwłaszcza przy początku obrotów. Kierujące papiery banku austro-węgierskiego straciły 59, a takież węgierskie 45, koleje państwowe 42, montany i papiery tureckie po 40 koron. Poprawa trwała krótko, poczem papiery utrzymały się na najniższym kursie, jaki osiągły. Tylko papiery czeskie notowały silnie. W szrankach przy bardzo miernych obrotach papiery żeglugi straciły 15 do 160 koron, papiery fabryk broni 80, węglowe do 70, naftowe 30 do 100, zakładów elektrycznych 33 korony.

Budapeszt, 22 października.

(B. K.) Odpowiedź Wilsona wywarła na giełdzie przygnębiające wrażenie, lecz podaż nie była tak nagłą jak po drugiej odpowiedzi Wilsona pod adresem Niemiec. W kulisach spadły kursa o 30 do 40 koron. Papiery wielkiego przemysłu straciły o 100 do 150 koron.

Berlin, 22 października.

(B. K.) Na otwarciu giełdy, zaznaczył się spadek kursów we wszystkich papierach, po czem bardzo znaczny. Obrót był naogół spokojny. Najbardziej ucierpiały papiery, zależne od targu wiedeńskiego.

Konferencye w Wiedniu.

Budapeszt, 22 października.

(B. K.) »Ungarische Post« donosi:

Prezydent ministrów Wekerle przybył onegdaj wieczorem do Wiednia i dłuższy czas konferował z br. Burianem. Wczoraj przed południem Wekerle udał się do urzędu spraw zagranicznych, gdzie odbyła się wspólna konferencya ministeryalna, w której wzięli udział członkowie wspólnego rządu i obaj prezydenci ministrów.

Wspólna Rada ministrów.

(Telefonem).

Wiedeń, 22 października.

Wczoraj o godz. 9 przed południem odbyła się w ministerstwie spraw zagranicznych wspólna rada ministrów. Po naradzie przyjął cesarz ministrów na posłuchaniu.

Znamienne uchwały niemieckiej Rady narodowej.

(Telefonem).

Wiedeń, 22 października.

Z wczorajszej deklaracyi niemieckiej Rady narodowej wynika, że Niemcy oświadczają się **za niemieckiem państwem narodowem,** wchodzącem w skład państwa związkowego. Na wypadek, **gdyby państwo związkowe nie powstało, żądają Niemcy przyłączenia nowego państwa austryacko-niemieckiego do cesarstwa niemieckiego.**

Za wejściem w skład państwa związkowego **oświadczyli się** dotychczas Rumuni, Rusini i **Niemcy,** wszyscy jednakże **z zastrzeżeniem, że to państwo powstanie.**

Stanowisko Czechów.

Wiedeń, 22 października.

Posłowie czescy oświadczyli byli prezydentowi gabinetu, że wystarczyłoby im natychmiastowe utworzenie i uznanie rządu czeskiego, który mógłby się układać z rządem Niemców austryackich, a następnie podjąć rokowania ze starą Austryą co do likwidacyi. Rząd zignorował to stanowisko Czechów i ogłosił manifest. Oddawano się fałszywej nadziei, że Wilson i koalicya opuszczą Czechów. Tymczasem koalicya i Czesi trzymają razem, a reszta wynika sama z tego faktu. Czesi nie myślą uciekać Niemców **i są skłonni do natychmiastowych rokowań.**

Paszporty dla posłów czeskich.

(Telefonem).

Wiedeń, 22 października.

Posłowie Klofacz, Habermann i Stanek otrzymali już paszporty do Szwajcaryi.

Reprezentant czeskiej Rady narodowej w Paryżu.

(Telefonem).

Wiedeń, 22 października.

»W. Allg. Ztg.« donosi z Berlina:

Czeska rada narodowa zamianowała swego reprezentanta dyplomatycznego w Paryżu.

Proklamacya Słowian południowych.

Zagrzeb, 22 października.

Dzienniki ogłaszają proklamacyę południowo-słowiańskiej Rady narodowej z następującemi żądaniami:

1) Zjednoczenie wszystkich Chorwatów, Serbów i Słoweńców w jedno państwo narodowe na etnograficznem terytoryum bez względu na obecne granice kraju lub państwa.

2) Przedstawicielstwo Chorwatów, Serbów i Słoweńców na konferencyi pokojowej.

3) Rada narodowa protestuje przeciwko manifestowi cesarza jako częściowemu rozwiązaniu i nie może dopuścić, ażeby ta sprawa utraciła charakter narodowy.

4) Nowe państwo ma oprzeć się na podstawach ogólnej demokracyi.

Proklamacyę podpisał prezes Rady poseł Korošec.

Tisza przeciw Burianowi.

Budapeszt, 2 października.

Jak stwierdzają tutejsze koła polityczne, ustęp o nienaruszalności Królestwa węgierskiego umieszczono w manifeście na życzenie dra Wekerlego.

Pomiędzy hr. Tiszą a hr. Burianem wywiązały się zatargi nietylko z powodu sojuszu z Niemcami, lecz także z tej przyczyny, że hr. Burian chciał w sprawie południowo-słowiańskiej wystylizować manifest w sposób dla Węgrów niekorzystny. Prócz tego miał hr. Burian oświadczyć się przeciwko podziałowi wspólnego ministerstwa spraw zagranicznych, gdy hr. Tisza w przeciwieństwie do niego oświadczył, że już nie uznaje dualizmu i że byłoby upokarzającem dla Węgrów, gdyby mieli odgrywać rolę państwa związkowego.

Dymisya gabinetu ukraińskiego.

Kijów, 22 października.

(B. K.) **Cały gabinet ukraiński ustąpił.** Hetman polecił utworzenie nowego gabinetu prezesowi ministrów Łysogubowi.

Rokowania z Rumunią.

»Dziennik Kijowski« z 11 października donosi:

Kwestya porozumienia ekonomicznego z Rumunią nie zostanie prawdopodobnie załatwiona. Rumunia pragnie otrzymać z Ukrainy towary tak cenne, jak cukier, zboże, rudy, surowiec żelaza, żelazo i skóry, proponując wzamian towary o małej wartości. Ukraina zgodziłaby się na propozycye Rumunii, gdyby otrzymała wzamian benzynę i naftę, ale Rumuni mogą dać zaledwie kilka wagonów tych produktów. Ukraina proponuje 500.000 pudów zboża wzamian za buraki, wapno i inne towary, według wyboru Ukrainy. Wątpliwem jest, aby Rumuni przyjęli tę propozycyę.

Klęska bolszewików.

Szangaj, 22 października.

(B. K.) Reuter. **Na Uralu 8.000 bolszewików, którzy posuwali się ku Jekatrynburgowi, poniosło ciężką klęskę od Czecho-Słowaków** (kontrrewolucyjnych). **Zginęło 1.000 bolszewików,** zdobyto 3 pociągi pancerne, 11 lokomotyw, 60 karabinów maszynowych.

Opinia niemiecka o cesarzu Wilhelmie

Stosunek opinii niemieckiej do cesarza Wilhelma charakteryzuje dosadnie artykuł pisma »Fränkische Tagespost«, który obiegł całą niemal prasę niemiecką. Doniosłość tego artykułu, który pojawił się 19 października, tkwi w tem, iż ukazał się przed drugą odpowiedzią Wilsona, a więc stworzył dla niej resonans, bynajmniej nie obojętny, w opinii kraju.

»Coraz silniej koncentruje się w uczuciach ludu odpowiedzialność za obecne położenie na osobie cesarza. Zawsze kładł nacisk na wyłączność swej osobistej władzy, szczególniej w stosunku do wojska. Że wszystko dzieje się tylko z jego woli, że żadna inna wola obok jego nie istnieje w armii, że jego władza najwyższego wodza nie jest w niczem uszczuplona, że on jest panem pokoju i wojny — to były stałe hasła, około których skupiały się mowy Wilhelma II, począwszy od rozkazu do armii, wydanego 15 czerwca 1888 roku, w dzień śmierci cesarza Fryderyka III, a kończąc na mowie, wygłoszonej do robotników fabryki Kruppa.

W Wilhelmie II widzimy ostatniego władcę wojskowego Niemiec. On to rozpalił największą wojnę świata, która się kończy załamaniem systemu militarnego i tem, że Niemcy, także oficyalne, wchodzą w skład Ligi narodów, co pociąga za sobą powszechne rozbrojenie. Łatwo pojąć, że te nowe Niemcy nie odpowiadają zupełnie poglądom Wilhelma II. Rozpadł się system caryzmu po upadku najstarszej monarchii świata w Chinach. Obecnie zaś chwieje się system pruskiego militaryzmu, raczej w swym wierzchołku, niż w swych podstawach. Jeszcze jest Wilhelm II cesarzem Niemiec i królem Prus, lecz chyba czuje to najlepiej, że nigdy nie będzie, ani może być tem, za co się uważał od pierwszej chwili swej politycznej karyery: nie może być danem przez Boga narzędziem, nie może być przedewszystkiem wodzem najlepszej armii. Wilhelm II musi sam sobie wydawać się obcym, gdy mianuje ministrów, którzy powołują się na uchwały parlamentarnej frakcyi socyalistycznej lub zlecenia organizacyj robotniczych. Z chwilą, gdy najwyższe dowództwo wojska i ta niezwykła rada ministrów, uważają, że te polecenia nadają się do dyskusyi, — wali się w gruz wszystko, cokolwiek głosił i ustalał cesarz w swych tryumfalnych telegramach do bałtyckich baronów, do hetmana Skoropadskiego, lub w stosunku swym do Polaków.

Czemże wyda się Wilhelm II samemu sobie, gdy już nie może odbywać hucznych rewij na błoniu Tempelhofu. **Musi się sam sobie wydać niemożliwym jako cesarz niemiecki.** Ale też i w oczach nowych Niemiec nie jest więcej powołanym wyrazem ogółu, tego ogółu, który pod brzemieniem jego rządów uginał się w przeszłości, a jeszcze długo będzie pod niem cierpiał na przyszłość. Na trzy dni przed powrotem Napoleona do Paryża po ucieczce z Elby wydał filozof Comte broszurę pod tytułem: »O niemożliwości rządów konstytucyjnych pod zwierzchnictwem wojskowem, a szczególniej Napoleona«. Wywodził, że naród spragniony wolności, nigdy nie obierze sobie władcy, przywykłego do komenderowania wojskiem. Sądzimy, że Wilhelm II pojmuje kontrast między dotychczasowym swym poglądem na państwo, a tym kształtem, w który przyoblecą się przyszłe Niemcy.

Że Wilhelm II po wszystkich swych mowach, wygłoszonych do armii i o armii, uważa za rzecz niemożną stać na czele państwa, które przeobraża się w sensie wręcz sprzecznym z jego przekonaniami — to rozumiemy bardzo dobrze. — Że socyalni demokraci nie mają żadnego interesu w utrzymaniu hohenzollernizmu — to też wypowiadano z największą jasnością. Jednakże ci, którym zależy na utrzymaniu Hohenzollernów w Niemczech i Prusiech, mogą tylko wówczas uratować tę rodzinę, jeśli osadzą na tronie kogoś takiego, który nie wygłaszał, jak cesarz lub następca tronu, zasad sprzecznych dyametralnie z tem, co obecnie dojrzewa, a niebawem zupełnie dojrzeje. Cesarz wymagał zawsze wielkich ofiar patryotycznych od swych »poddanych«. Lecz z chwilą, gdy ci poddani stają się obywatelami państwa, niech cesarz sam dowiedzie swej ofiarności, niech sam ustąpi i da w ten sposób przykład, że rozumie ducha czasu i że chce umożliwić Niemcom lepsze warunki pokojowe«.

Wywody dziennika niemieckiego podajemy bez komentarzy. Są one chyba zbyteczne.

Wymiana telegramów pomiędzy Dmowskim a Fochem.

Polska Agencya prasowa donosi:

Pisma zagraniczne donosiły swego czasu, że pomiędzy Romanem Dmowskim i marszałkiem Fochem nastąpiła wymiana telegramów. Treść tych telegramów jest nam obecnie znaną i podajemy ją do wiadomości ogółu. Depesza Dmowskiego ujęta była w słowa następujące:

»Polski Komitet Narodowy polecił mi wyrazić Panu swój głęboki hołd i najgorętsze powinszowania z powodu wyniesienia do godności marszałka Francyi wielkiego wodza, który dorzucił nowe laury do starej sławy francuskiej. Dumni jesteśmy, iż oddział naszej młodej armii polskiej mógł przypieczętować krwią swoją węzły solidarności, które łączą nas w tem przesileniu światowem z wielką i bohaterską Francyą«.

Marszałek Foch odpowiedział p. Dmowskiemu, przewodniczącemu Polskiego Komitetu Narodowego, jak następuje:

»Życzenia, przesłane mi przez Polski Komitet Narodowy, są dla mnie szczególnie miłe; serdecznie za nie dziękuję. Szczęśliwy jestem, iż mogę powitać młodą armię polską, której jednostki, zorganizowane już na froncie francuskim i powstające na innych frontach, walczą o niepodległość Polski, tą drogą o sprawę koalicyi. Dzielny oddział polski przelał już swą krew w ostatnich bitwach, pieczętując w ten sposób pełne chwały węzły solidarności, które łączą nas w wielkiej walce o wolność«.

Przekazanie administracyi w ręce polskie.

Lublin, 19 października.

»Ziemia Lubelska« donosi:

U szefa cesarsko-niemieckiego zarządu cywilnego von Steinmeistra odbyło się posiedzenie w sprawie przejmowania administracyi przez rząd polski. W obradach wzięli udział **członkowie polskiej komisyi rządowej do przejmowania władzy od okupantów** tudzież ze strony niemieckiej: pułk. Nethe, Born, Failirs, von Conrad i inni. Na posiedzeniu tem omawiano ogólny plan przejęcia administracyi, przyczem stwierdzono, że okupanci przekazują rządowi polskiemu **wszystkie działy zarządu cywilnego.** Ostateczny termin przejęcia administracyi **określono na 4 do 6 tygodni.**

Jak się dowiadujemy ze źródeł miejscowych, c. i k. władze wojskowe na terytoryum okupacyi austryackiej będą odtąd działać w **najściślejszem porozumieniu z organami władz polskich.** C. i k. władze oddają do rozporządzenia Rządu polskiego **urzędników Polaków,** zajętych w urzędach okupacyjnych, jak również czysto polskie pułki armii austryackiej, które w najbliższym czasie mają być oddane do dyspozycyi władz polskich. Poczty, telegrafy i inne instytucye rządowe również będą oddane w ręce polskie. Tylko **koleje** ze względów natury wojskowej **muszą pozostać w rękach austryackich.**

Nierozstrzygniętą pozostaje dotąd kwestya **wywozu produktów i surowców zagranicę,** co do której jednomyślne jest żądanie całego kraju, by raz przez stanowcze zarządzenia położyć temu tamę.

Dowiadujemy się, że Naczelna Komenda Armii wydała już oficyalne rozporządzenie o wstrzymaniu rekwizycyi.

Z Dąbrowy Górniczej donoszą:

C. i k. Komenda powiatu zwróciła się już do magistratu o dostarczenie na każde żądanie 40 podwód dla przewozu aktów i urządzeń, stanowiących własność c. i k. skarbu wojskowego.

Protest Towarzystwa Literatów i dziennikarzy polskich.

Warszawa, 20 października.

Dzienniki warszawskie zamieszczają następującą deklaracyę:

W d. 6 października br. pan kanclerz Rzeszy niemieckiej w depeszy do Najdostojniejszej Rady regencyjnej przyrzekł możliwie najszybsze usunięcie istniejących jeszcze ciężarów okupacyi. Jednym z ciężarów najdotkliwszych było krępowanie myśli polskiej przez **c e n z u r ę.** To też dnia 13 bm. p. naczelnik wydziału prasy

zawiadomił wszystkie pisma polskie, iż nie już nie stoi na przeszkodzie wolnemu omawianiu i rozważaniu sprawy wewnętrznej i politycznej organizacyi przyszłego państwa polskiego.

Tymczasem nazajutrz, d. 14 bm., o godz. 7 m. 30 wiecz., policya niemiecka opięczętowała lokal redakcyi »Nowej Gazety« i zdekompletowała maszynę drukarską, czyniąc w ten sposób niemożliwem dalsze wydawanie tego pisma. Od czasów rosyjskich jest to pierwszy przypadek zamknięcia u nas pisma na skutek rozporządzenia administracyi. Towarzystwo literatów i dziennikarzy polskich, stojąc na straży wolności słowa oraz interesów zawodowych prasy polskiej, czuje się w obowiązku gorąco zaprotestować przeciwko takiemu pogwałceniu prawa.

Warszawa, 18 października 1918 r.

Zarząd Towarzystwa literatów i dziennikarzy polskich.

Manifestacya m. Lwowa.

(Telefonem).

Lwów, 21 października.

Wczorajsza uroczysta manifestacya m. Lwowa z powodu ogłoszenia Zjednoczonej Polski wypadła niezwykle podniośle i wywarła głębokie wrażenie.

O godz. 10.30 w kościele archikatedralnym odprawił ks. Arcybiskup Bilczewski uroczyste nabożeństwo, na które przybyła rada miejska, liczne delegacye, cechy ze sztandarami itd. Ks. kanonik Badeni odczytał tekst manifestu Rady regencyjnej, poczem odśpiewano »Te Deum« i »Boże coś Polskę«.

O godz. 12 zebrała się w sali ratuszowej Rada miejska na uroczyste posiedzenie. Oprócz radnych, gremium urzędników magistratu, przybyli delegaci Tow. uczestników powstania 1863 roku oraz cechy. Uderzającym był brak przedstawicieli kraju. Po zagajeniu posiedzenia przez komisarza rządowego dra Stesłowicza, zabrał głos dr Chiamtacz i wygłosił obszerną deklaracyę miasta, zakończoną następującemi rezolucyami:

1) Rada m. Lwowa wyraża imieniem ludności prastarego przedmurza Rzeczypospolitej zawsze Polsce wiernego Lwowa najwyższą radość z powodu ogłoszenia manifestu Rady regencyjnej, który dał wyraz ożywiającemu cały naród i wszystkie dzielnice Polski dążeniu tak zjednoczenia tych dzielnic we wspólnem niepodległem państwie, jak dążenie to urzeczywistnił.

2) Rada m. Lwowa i obywatelstwo lwowskie posłuszne wezwaniu Rady regencyjnej wyteży wszystkie siły i dołoży wszelkich usiłowań, żeby bez względu na pomyślne, czy też zawistne okoliczności najbliższej doby, przyczynić się do powstania organizacyj politycznych i społecznych, niezbędnych do urzeczywistnienia w tej naszej dzielnicy państwowości polskiej.

Nadto uchwalono wysłać do Warszawy w najbliższym czasie wraz z prezydyum miasta kilku delegatów Rady celem złożenia hołdu i życzeń na ręce Rady regencyjnej.

Wszystkie rezolucye przyjęto burzliwemi oklaskami. Następnie ks. Łeżohubski imieniem ruskich członków Rady złożył oświadczenie, w którem wyraził radość, że Polaka ogłosila swą niepodległość i w ten sposób urzeczywistniło się prawo samostanowienia narodów o sobie, przyczem protestuje przeciw zamachom na ruskie ziemie, oraz wyraża nadzieję, że naród polski i naród ukraiński zdołają pogodzić się i żyć w bratniem porozumieniu.

Przemówienie ks. Łeżohubskiego przyjęto oklaskami, poczem posiedzenie zamknięto.

Na rynku zgromadziły się w tym czasie tłumy publiczności, które po wysłuchaniu odczytanych im z balkonu ratusza uchwał Rady, wyruszyły pod pomnik Mickiewicza. Tu przemówił najpierw poseł hr. Skarbek, następnie dwóch reprezentantów młodzieży akademickiej. Po odśpiewaniu »Jeszcze Polska nie zginęła« i »Roty« Konopnickiej, kilkutysięczne tłumy rozeszły się w spokoju.

Groźba katastrofy prasowej.

We czwartek odbyło się w Wiedniu w ministerstwie handlu posiedzenie przybocznej Rady prasowej, którą zwołano telegraficznie. Kierownik urzędu dla rozdziału papieru stwierdził, że dla braku węgla prawie wszystkie fabryki papieru dziennikarskiego wstrzymały ruch i że ani fabryki, ani dzienniki nie posiadają zapasów papieru.

Rada przyboczna uchwaliła jednogłośnie poczynić wszelkie kroki w odpowiednich ministerstwach, ażeby fabryki przynajmniej chwilowo otrzymały sposobem pomocniczym węgle z zapasów wojskowych i ażeby usunięto trudności w przewozie papieru dla gazet kolejami. Rada przyboczna stwierdziła z całą stanowczością, że w jak najkrótszym czasie dzienniki nie będą mogły wychodzić. Wreszcie Rada przyboczna z naciskiem wskazała na to, że zwłaszcza w obecnym czasie odpowiedzialność za wstrzymanie wychodzenia dzienników jest tak wielką, iż konieczną jest interwencya najwyższego czynnika rządowego.

Ta uwaga przybocznej Rady prasowej nie potrzebuje chyba żadnego uzasadnienia. Wstrzymanie wydawania dzienników dzisiaj, gdy rozgrywają się najdonioślejsze wypadki dziejowe, mogłoby wywołać nieobliczalne skutki. Sprawa nie jest znowu tak trudną do rozwiązania. Wszak do wyrobu papieru gazetowego dla wszystkich dzienników w Austryi wystarcza 80 wagonów węgla miesięcznie. Na to chyba rząd może się zdobyć.

Od soboty wieczorne wydania dzienników wiedeńskich mają objętość przeszło o połowę mniejszą, a wydania poranne w poniedziałki, środy i piątki będą zawierać tylko cztery kolumny tekstu, zaś wydania niedzielne będą mniejsze o 1/4 część. Należy uwzględnić, że dzienniki wiedeńskie dawały dotąd z powodu ogromu ogłoszeń po kilkanaście kolumn dziennie, a w niedzielę i święta po kilkadziesiąt.

Z obchodu jubileuszowego teatru Słowackiego.

Kraków, 22 października.

Dyrekcya teatru miejskiego im. Słowackiego otrzymała szereg listów i telegramów z całej Polski z życzeniami z powodu jubileuszu.

Między innemi prof. dr Chlamtacz imieniem prezydyum m. Lwowa nadesłał telegram następujący:

»Z okazyi jubileuszu dwudziestopięciolecia teatru miejskiego przesyłam najserdeczniejsze życzenia. Polska sztuka niechaj się pomyślnie rozwija i tworzy promienne ognisko kultury i idei narodowej w odrodzonej ojczyźnie naszej«.

Od Gabryeli Zapolskiej ze Lwowa nadszedł telegram następujący:

»Krakowskiemu teatrowi imienia Słowackiego w dzień 25-letniego jubileuszu wiecznie wdzięczna za napisanie pod jego wpływem »Tamtego« szle wyrazy hołdu, wdzięczności i serdecznego ukochania Gabryela Zapolska.

Towarzystwo dziennikarzy polskich we Lwowie wysłało do Krakowa następującą depeszę:

»Hołd za przeszłość, serdeczne życzenia na przyszłość znakomitej placówce kultury polskiej. Krzepcie serca, podnoście duchy, wykuwajcie charaktery dla wielkiej, zjednoczonej, niepodległej. Aleksander Milski, prezes, Michał Rolle sekretarz.

Z Warszawy nadszedł szereg telegramów (w języku niemieckim niestety), między innemi od dyrektora teatru »Nowości« i »Letniego« Ludwika Śliwińskiego, Adama Grzymały Siedleckiego i imieniem red. »Tygodnika Ilustrowanego«, dyr. Józefa Kotarbińskiego, dyr. Józefa Śliwickiego imieniem grona artystów teatru Rozmaitości, dyrektora Szyfmana i imieniem Teatru Polskiego, i wielu innych.

Nadto nadesłali telegramy lub listy: b. minister dr Jul. Twardowski z Wiednia, Związek artystów i artystek lwowskich, dyrektor Szatkowski, Bronisława Wolska, ks. Kuznowicz imieniem Związku katolickiej młodzieży rękodz. i wielu innych.

Telegram b. dyrektora Adama Grzymały Siedleckiego brzmiał następująco:

»W dniu srebrnych zaślubin tylesławnego teatru krakowskiego z nieśmiertelną sztuką polską, sztuką Słowackich, Fredrów, i Wyspiańskich — ślę ukochanej swej scenie i świetnemu jej kierownikowi życzenia tryumfów i pożytku w tej pracy dla kultury narodowej. Zawsze teatrowi imienia Słowackiego wierny Adam Grzymała Siedlecki.

Zebranie poselskie w Krakowie.

Kraków, 22 października.

Wczoraj po południu zebrali się w magistracie polscy posłowie parlamentarni, bawiący w Krakowie, na konferencyę, celem wysłuchania sprawozdania delegatów z podróży do Warszawy. Przewodniczył poseł hr. Baworowski. — Sprawozdanie składali pp. Baworowski, Kędzior i Zieleniewski. Ze sprawozdania okazało się, że w Warszawie obecnie większość stronnictw oświadczyła się za pozostaniem Rady Regencyjnej i za utworzeniem gabinetu koalicyjnego, reprezentowanego także przez zabór pruski, austryacki i Litwę oraz Białoruś. Gabinet ten będzie miał za zadanie opracowanie zasad ordynacyi wyborczej celem zwołania konsytuanty.

Posłowie poznańscy nie mogli przybyć do Warszawy z powodu nieudzielenia im przez rząd pruski paszportów. Koło międzypartyjne w Warszawie otrzymało tylko mandat występowania także imieniem zaboru pruskiego.

Posłowie dr Tertil, dr Głąbiński i Stapiński pozostali jeszcze w Warszawie.

Dzisiaj w południe odbędzie się w Wiedniu posiedzenie członków komisyi parlamentarnej Koła polskiego, zwołane przez wiceprezesa hr. Baworowskiego.

Kronika.

Kraków, 22 października.

KORDON GRANICZNY OPRÓŻNIONY. Obywatele przybyli wczoraj z powiatu miechowskiego, opowiadają, że kordon graniczny, obsadzony przez wojsko, został opróżniony. Wojskowe patrole zostały wycofane. Drogami polowemi, któremi nie dozwolony był przejazd, można obecnie jechać bez żadnej przeszkody. Także — jak słychać — ze wsi, położonych na granicy, wycofano wojsko.

SKANDAL ZIEMNIACZANY W KRAKOWIE. Prezydyum miasta Krakowa wysłało telegram do namiestnika hr. Huyna z doniesieniom, że ziemniaki wykopane w polach gniją w poszczególnych stacyach, a do Krakowa nie mogą być dostarczone, gdyż od kilku tygodni wojenny zakład obrotu zbożem (oddział ziemniaczany) fałszywie informuje Kraków, jakoby certyfikaty transportowe odeszły już do powiatów, gdy w rzeczywistości w powiatach tych dotąd certyfikatów nie ma. Kilkadziesiąt urgensów prezydyum miasta, pisemnych, telegraficznych i ustnych nie odniosło skutku. Podobno powodem tego skandalicznego stanu rzeczy jest dalszy brak formularzy (?). Jak wiadomo, od dwóch tygodni ludność krakowska otrzymywała tylko pół porcyi chleba, a w bieżącym tygodniu nic nie otrzyma, to też całkowity brak ziemniaków spowodować może z powodu nieudolności zakładu obrotu zbożem, nieobliczalną w następstwa katastrofę, za którą tylko namiestnictwo będzie odpowiedzialne.

MIASTA A PRODUCENCI ZBOŻA. — We czwartek o godz. 5 popol. odbędzie się posiedzenie miejskiej Rady gospodarczej przy udziale reprezentantów powiatu krakowskiego z marszałkiem Skrzyńskim na czele, celem omówienia sprawy bezpośredniego zaopatrywania się miast w zboże u producentów.

W sobotę odbędzie w tej sprawie posiedzenia Krajowa Rada gospodarcza pod przewodnictwem hrabiego Lamezana.

PAŃSTWOWA AKCYA ZAPOMOGOWA W SPRAWIE WYŻYWIENIA NIEZAMOŻNEJ LUDNOŚCI. Namiestnictwo poleciło c. k. Starostwom i Magistratom miast Lwowa i Krakowa, począwszy od 1 października br. przeprowadzić rewizyę osób, korzystających z akcyi wyżywienia niezamożnej ludności i ograniczyć liczbę tych osób do najniezamożniejszych.

W szczególności mają być osoby powyższe podzielone na dwie klasy. Ogólny dochód członków gospodarstwa domowego nie może wynosić więcej niż 450 K. Każda z obu powyższych klas otrzyma legitymacyę odmiennego koloru, którą zmieniać się będzie, jak dotąd co 2 miesiące. Państwowa akcya zapomogowa dla wyżywienia niezamożnej ludności wchodzi w życie w Krakowie według nowych zasad od 1 listopada br.

WIELKA KONFISKATA MĄKI I ZBOŻA. Organa miejskie skonfiskowały na skutek doniesienia, w publicznym składzie krajowym (w magazynie centrali paszy przy ulicy Warszawskiej) 7 wagonów mąki, dalej tatarki 5000 kg, grysiku 1275 kg, owsa 1084 kg, pszenicy 294 kg, żyta 470 kg, oraz grochu cukrowego 1.200 kg. Cały skonfiskowany towar przewieziono do magazynów miejskich przy placu Jabłonowskich. Prawdopodobnie sprzedażą mąki, grysiku itd., skonfiskowanego w magazynach centrali paszy, zajmą się sklepy miejskie.

WSZYSCY PODOFICEROWIE ŻANDARMERYI POLOWEJ P. K. P. mający prawo do noszenia odznaki pamiątkowej żandarmeryi, zechcą możliwie w krótkim czasie podać swoje adresy, lub osobiście zgłosić się u Smitkowskiego, Kraków, Pawia 5.

ZAKOŃCZENIE STRAJKU W SZKOŁACH PRZEMYSŁOWYCH UZUPEŁNIAJĄCYCH. — Otrzymujemy pismo następujące: Wydział Tow. naucz. szkół przem. uzup. w Galicyi oraz Komitet wykonawczy Zgromadzenia delegatów tych szkół z dnia 9 września br. odbyły wspólne posiedzenie dnia 20 października 1918 w Krakowie i postanowiły wezwać bezwłocznie nauczycielstwo do podjęcia nauki w uzup. szkołach przemysłowych i handlowych w kraju. Wprawdzie Wydział krajowy nie zadowolił uchwałą swoją z dnia 1 października 1918 w całości żądań nauczycielstwa, ponieważ jednak obecna chwila wymaga nieodzownie skupienia wszelkich sił społeczeństwa dla jednego celu budowania państwowości polskiej i karnego spełniania obowiązków — nauczycielstwo podejmuje pracę w szkołach przem. uzupełn. Uzyskane polepszenie stosunków materyalnych naucz. szkół przemysł. uzup. przedstawia się następująco: a) wynagrodzenie za godzinę nauki dosięga wraz z dodatkiem drożyźnianym w miastach większych 6 K, w miastach mniejszych 5 K 25 h (dotychczas 2—3.50 K); wynagrodzenie kierowników szkół będzie wynosiło za pierwszą klasę 250 względnie 300 K, za każdą następną 60 K; c) kierownikom szkoły przyznaje się prawo do 8-ch kwinkwenów po 100 K; d) wymiar wynagrodzeń będzie jednakowy we wszystkich klasach i za wszystkie przedmioty; e) zaprowadza się zatwierdzenie w zawodzie nauczycielskim.

POSTULATY SŁUŻBY MIEJSKIEJ. W sobotę, dnia 19 b. m., udała się deputacya służby miejskiej do prezydenta miasta w sprawie poprawy bytu i wręczyła mu odpowiedni memoryał, dotyczący spraw służbowych i aprowizacyjnych. Prezydent miasta przyjął deputacyę nader życzliwie, uznał ciężkie położenie służby miejskiej i przyrzekł swą pomoc w możliwie najdalszych granicach, jakkolwiek żyjemy obecnie wszyscy w czasach największego przesilenia gospodarczego. Sprawa służby miejskiej będzie, sądząc ze słów prezydenta, w najkrótszym czasie u odpowiednich referentów załatwiona.

POWSZECHNE WYKŁADY UNIWERSYTECKIE W KRAKOWIE. Sekcya I., 1918 r. Dnia 23 b. m.: prof. uniw. Jagiell. ks. dr Kazimierz Zimmermann: »Dwa wieki polityki Prus wobec żywiołu polskiego«. W dniach 25, 27 i 30 b. m. i 3 i 5 listopada: prof. uniw. Jagiell. dr Adam Krzyżanowski: »Dzieje polityczne od roku 1871 do 1914«.

Wykłady odbywać się będą w sali wykładowej przy ulicy Gołębiej l. 13. Początek wykładów o godzinie 7 wieczorem.

Wstęp 40 h, młodzież szkolna 20 hal.

Z TEATRU POWSZECHNEGO. Dyrekcya poczuwa się do obowiązku najgorętszego przeproszenia publiczności, która zakupiła bilety na onegdajsze przedstawienie »Zbójców«, za niezawinione przez siebie odwołanie przedstawienia, zastraszające jednak postępy influenzy hiszpańskiej wśród teatralnego personalu i wywoływane przez nią ciągle luki w zespole uniemożliwiają chwilami systematyczną pracę. — Obecnie nastąpił zwrot na lepsze i dyrekcya żywi nadzieję, że już ciągłość pracy nie dozna żadnej przerwy i że repertoar nie będzie musiał ulegać więcej zmianom. Dziś wystawia nasz teatr po raz pierwszy świetną komedyę Bałuckiego pod tytułem: »Piękna żonka« z pp. Gzylewską, Horowiczową, Morską, Wostrowską, Brzeskim, Bystrzyńskim, Kijowskim, Kolwasem, Koreckim, Kucharskim, Magnuszewskim, Romanem i Trzywdarem w rolach głównych. — Reżyseryę sztuki prowadzi p. Ryszkowski. Humor i werwa sceniczna, jakie cechują tę ulubioną komedyę Bałuckiego, pozwalają przypuszczać, że i w naszym teatrze osiągnie ona pełny sukces, równy sukcesom wystawionej niedawno i takiem powodzeniem cieszącej się dotąd komedyi Bałuckiego, to jest »Domu otwartego«. »Piękna żonka« powtórzona będzie we czwartek, sobotę i niedzielę wieczorem. Jutro »Baron Kimel«, który na ostatniem przedstawieniu wywoływał wielką wesołość na sali.

WIECZORNE WYKŁADY NAUKOWE dla kobiet na kursach im. Baranieckiego rozpoczęły się w sobotę wykładem wstępnym prof. T. Sinki o kulturze greckiej. W nadzwyczaj interesujący sposób wykazywał prelegent — jak żyjemy do dziś dnia kulturą grecką we wszystkiem samodzielną, twórczą, dlatego nieśmiertelną.

We wtorek zaczną się wykłady o bakteryach i chorobach zakaźnych, oraz o polskiej literaturze emigracyjnej. Będą mówili: J. Rostafiński i T. Grabowski.

W KOLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (Rynek gł. A-B l. 39) odbędą się następujące wykłady: We wtorek 22 bm. prof. dr Józ. Flach: »Psychologiczne podłoże rewolucyi rosyjskiej«; we środę 23 bm. prof. dr Mich. Janik: »Kochanowski na tle humanizmu«; we czwartek 24 bm. red. Kaz. Czapiński: »Schopenhauer a religia«; w piątek 25 b. m. dr Henr. Raabe: »Dzieje życia« (z dziedziny biologii); w sobotę 26 bm. prof. dr Józ. Reiss: »Muzyka Mozarta« (pieśni odśpiewa p. Z. Bandrowska). — Wstęp 80 h, dla uczącej się młodzieży 50 hal. Początek o godz. 7 wieczór.

EPIDEMIA HISZPANKI W KRAKOWIE. — We środę o 6 wieczorem odbędzie się posiedzenie członków komisyi sanitarnej przy udziale prymaryuszów i dyrektorów klinik w sprawie szerzącej się epidemii hiszpańskiej influenzy. Zamknięcie szkół i teatrów zależnem będzie od opinii lekarzy.

BRAK LEKARSTW. W czasie, gdy epidemia „hiszpanki" przybiera zastraszające rozmiary, apteki pozbawione są środków leczniczych, a szczupły personal nie jest w stanie wykonać recept, jakie wpływają w ciągu dnia. Oznacza się dowolne terminy, a chorzy zmuszeni są wyczekiwać na lekarstwa 24 godzin i więcej. Sądzimy, że władze sanitarne wglądną w tą tak ważną i na czasie będącą sprawę i postarają się o przydział wojskowych sił pomocniczych do aptek, poprą reklamacye niezbędnego personalu aptecznego i położą tamę paskarstwu, uprawianemu przez centralę aptekarską.

JESIENNY SEZON WŁAMAŃ. Do mieszkania p. Franciszki Szafrańskiej, zamieszkałej przy ulicy Piotra Michałowskiego, włamali się wczoraj amatorzy ciepłej bielizny i skradli rzeczy wartości 1000 K. Jako sprawcę tego włamania aresztowano Wojciecha Banacha, dezertera 13 pp. i Jana Szklarskiego. Ci sami włamywacze okradli mieszkanie p. Maryi Bibro przy ulicy Długiej 55. Przy rewizyi, przeprowadzonej u włamywaczów, znaleziono kasetę, w której znajdowały się kolczyki złote, brożka, pleciony złoty pierścionek i srebrne monety. Rzeczy odebrano od złodziei i zdeponowano na policyi.

Wczoraj po południu do mieszkania p. Józefa Jannera przy ulicy Izaaka 2 włamali się bandyci i skradli gotówkę w kwocie 14.000 K, oraz bieliznę, wartości 4.000 K. W kilka godzin potem insp. policyi Dmytryszyn aresztował Chaima Goldstoffa i Haskla Sauerteila. Za Mejerem Bergerem i Chasklem Landauem śledzi policya.

Wczoraj aresztowano 17-letniego Karola Ślusarza, który włamał się do mieszkania p. M. Pietrzakowej przy ulicy Garbarskiej i skradł bieliznę wartości 6.000 K. Po dokonanej kradzieży wyniósł rzeczy na dach domu i czekał tam stosownej chwili, aby uciec niepostrzeżony przez lokatorów. Niestety domownicy zobaczyli „ptaszka" na dachu i oddali go w ręce policyi.

ARESZTOWANIE BANDYTY W KRAKOWIE. Przed kilku dniami do mieszkania Abrahama Kreuzera w Targowisku pow. Bochnia wtargnęło się kilku bandytów i zażądało od właściciela mieszkania pieniędzy. Gdy Kreuzer oświadczył, że żadnych pieniędzy przy sobie niema, zabrali mu biżuteryę i rzeczy wartości 4.000 K i zbiegli. W dwa dni później żandarmerya aresztowała jednego sprawcę napadu nazwiskiem Herszla Bursztyna.

Wczoraj na ulicy w Krakowie Kreuzer, przybyły za sprawunkami do naszego miasta, rozpoznał w pewnym przechodniu, drugiego z bandytów, którzy obrabowali jego mieszkanie i spowodował aresztowanie go. Jak się okazało, nazywa się on Wojciech Musiał i jest znanym policyi krakowskiej awanturnikiem i włamywaczem.

Z ziem polskich.

UŁATWIONY WYJAZD DO WARSZAWY. »Ziemia Lubelska« donosi: Po paru latach niesłychanych utrudnień i szykan w podróżowaniu do Warszawy, ogół nasz doczekał się ułatwień w uzyskiwaniu zezwoleń na wyjazd do stolicy i wogóle okupacyi niemieckiej. Przedstawicielstwo niemieckie w Lublinie od kilku dni bez trudu wydaje przepustki do okupacyi niemieckiej. Wymagane jest tylko posiadanie paszportu austryacko-węgierskiego i świadectwo stałego zamieszkania w jednej miejscowości od 3-ch miesięcy.

P. STAPIŃSKI OSIADA NA STAŁE W WARSZAWIE. »Kuryer Poranny« donosi, że poseł Stapiński osiada na stałe w Warszawie i przenosi tam redakcyę pisma ludowego »Przyjaciel Ludu«.

ZABÓJSTWO AGENTA WYDZIAŁU APROWIZACYJNEO. Z Lublina donoszą: W dniu 19 b. m. znaleziono na przedmieściu Bronowice zwłoki Stanisława Wojtaszka, agenta urzędu aprowizacyjnego w Lubartowie. Zamach na Wojtaszka nie był dokonany w celu rabunku, gdyż przy zabitym znaleziono 522 K w gotówce. Sprawcy mordu na razie nie wykryto.

MANIFESTACYA PATRYOTYCZNA. „Dz. Nar." donosi:

We środę odbyła się w Piotrkowie podniosła manifestacya patryotyczna dla uczczenia proklamacyi zjednoczonej, wolnej Polski. Miasto przybrało wygląd świąteczny. Z gmachów miejskich i z domów prywatnych powiewały chorągwie o barwach państwowych polskich. Efektownie udekorowany był gmach magistratu, gdzie na balkonie wśród krzewów zieleni umieszczono na tle draperyi orła białego. Praca w całem mieście została zastanowioną. Stanęły wszystkie fabryki, przedsiębiorstwa, zakłady; sklepów wcale nie otwierano, tak samo restauracyj, cukierni i innych lokali.

W kościele farnym odbyło się nabożeństwo dziękczynne, na które przybyły gremialnie wszystkie reprezentacye miejskie i wojsko polskie. Śpiewał chór Lutni, przygrywała orkiestra. Po nabożeństwie odśpiewano „Te Deum" i „Boże, coś Polskę".

Odbyły się również nabożeństwa i w innych kościołach katolickich, w kościele ewangelickim i w synagodze żydowskiej, gdzie przybyli także radni miasta-żydzi z rajcą mec. Landsbergiem i sędzią Mikołajem Konem. Rabin odprawił stosowne modły za pomyślność państwa polskiego.

Po skończonych nabożeństwach ruszył pochód, który przedstawiał się imponująco. Na czele szła młodzież skautowa ze sztandarami, Rada miasta Piotrkowa, Sąd królewsko-polski, delegacye stronnictw, instytucyi itd., legioniści z kap. Rucinskim, żołnierze z tutejszego Urzędu zaciągu do wojska polskiego z por. M. Hudecem, straż ogniowa ze sztandarem i bardzo liczne rzesze publiczności. Przygrywała orkiestra strażacka. Wśród śpiewów pieśni patryotycznych pochód przeszedł ulicami Kaliską, Żelazną i Bykowską i zatrzymał się na placu Kościuszki.

Z balkonu hotelu Krakowskiego przemówili do zebranych prof. Popowski i ks. Lipiński na temat doniosłości chwili obecnej dla naszej Zjednoczonej Ojczyzny. Orkiestra odegrała hymny narodowe, poczem uczestnicy rozchodzić się zaczęli do domów. Przebieg manifestacyi w Piotrkowie nie został niczem zakłócony, odbył się spokojnie i imponująco.

Tutejsza partya socyalistyczna nie przyłączyła się do ogólnego pochodu narodowego, lecz zaaranżowała swoją odrębną demonstracyę, w której wzięło udział kilkaset osób. W pochodzie niesiono tablice z takimi napisami, jak „Precz z Radą Regencyjną", co wszystkich ogromnie dziwiło, tembardziej, że P. P. S. w Warszawie bynajmniej nie opowiada się przeciw Radzie Regencyjnej, a nawet prowadzi pertraktacye z Radą Regencyjną o utworzenie gabinetu.

NAPAD NA POCIĄG — RABUNEK MILIONA KORON. W nocy z 16 na 17 bm. dokonano niezwykle zuchwałego napadu na pociąg kolejki podjazdowej Bąkowiec—Kozienice, niedaleko Dęblina. Sprawcy napadu, w liczbie około 20, zatrzymali pociąg strzałami, a następnie wtargnęli do wagonu, w którym znajdowały się pieniądze i zrabowali około miliona koron. Jadący tym pociągiem oficerowie usiłowali odeprzeć napad i podczas wzajemnej strzelaniny czterech z nich odniosło ciężkie rany.

Bandyci oczekiwali na pociąg ukryci w dawnych rowach strzeleckich. Kilku z nich podobno nawet jechało pociągiem i oni przyczynili się głównie do jego zatrzymania. Jak opowiada służba pociągu oraz naoczni świadkowie, sprawcy napadu byli ubrani przyzwoicie i nie robili wrażenia zwyczajnych bandytów.

WARSZAWA PROWIANTUJE SIĘ „NA WSZELKI WYPADEK". „Kuryer Warsz." donosi: Prezydent miasta polecił różnym instytucyom dobroczynnym, aby niezwłocznie zaopatrzyły się o zaopatrzenie miejskich zakładów filantropijnych, przytułków itp. instytucyi we wszelką żywność na przeciąg nie mniej niż 3 miesiące czasu, na wypadek braku dowozu do miasta żywności, strajków lub sparaliżowania ruchu kolejowego.

REPERTOAR TEATRU MIEJSKIEGO IM. JUL. SŁOWACKIEGO.

We wtorek, dnia 22 b. m.: »Wyzwolenie« St. Wyspiańskiego.

REPERTOAR M. TEATRU POWSZECHNEGO W KRAKOWIE.

We wtorek, dnia 22 b. m. (po raz pierwszy): »Piękna żonka«.

WYSTĘPY NINY DOLLI NA PROWINCYI

W Buczaczu we środę 23 października.
W Stanisławowie we czwartek 24 października.
W Drohobyczu w piątek 25 października.

Dnia 28 października powracam do Krakowa i obejmuje swoje lekcye.

Prezydent Wilson

człowiek o wielkiej sile charakteru musiał być czasu dzieciństwa swego tak dobrym i szlachetnym chłopcem, jak

Mały Lord

ze złego bowiem dziecka mąż sprawiedliwy wyróść nie może!

Zaiste, niezmiernie ciekawą jest przeto rzeczą popatrzyć, jak się kształtuje ta mała duszyczka, jak wyzwala na zewnątrz ukryte w głębi skarby.

Prowadźcie dzieci i spieszcie sami, gdyż dobry film jest doskonałym

Przewodnikiem w życiu.

Jeszcze tylko we wtorek i środę ujrzyć go można w »UCIESZE«. 12180

Sensacyą był — Sensacyą jest — Sensacyą będzie.

Pantzer ze sławną swoją trupą, aczkolwiek produkował się początkowo w zdekompletowanem towarzystwie. Pantzer był, jest i będzie sensacyą całego świata.

Dziś tam wszystko zdrowe, karzełki w niezrównanych humorach — wobec czego Pantzer wystąpi z całym swym kompletem dodatkowo w najbliższym programie i wykona »ZACZAROWANĄ KUCHNIĘ i fenomenalny KONCERT NA KSYLOFONACH.

W nowym programie wystąpią: 3 siostry Meley ze swoim bajecznym aktem gimnastycznym. — Jenny Sulejka, niezrównane akrobatki, Benvenuto Bellini, współczesny iluzyonista i czarnoksiężnik, Irena Verden ze wspaniałemi kreacyami tanecznemi i kabarecista warszawski Olędzki. 12162

Składajcie hojnie dary na Opiekę Legionową.

AUSTRO-DAIMLER dostarcza automobili osobowych, ciężarowych, pożarnych, oraz polnych i leśnych kolejek motorowych.

skład fabryczny dla Galicyi: Kraków, ul. św. Gertrudy l. 2. Tel. 3424

Oświadczenie dra Hussarka w Izbie panów.

Wiedeń, 22 października.

(B. K.) Na wczorajszem posiedzeniu Izby panów Forszt i towarzysze wnieśli interpelacyę w sprawie wydania manifestu cesarskiego. Interpelnaci wyrażają solidarność z dążeniami czeskiego narodu do utworzenia samodzielnego państwa czesko-słowackiego, zwracają się przeciw zawartemu w manifeście podkreśleniu nietykalności Węgier i protestują przeciw nieludzkiemu losowi Słowaków, jako też przeciw zachowywaniu obszarów niemieckiego osiedlenia w Czechach, wkońcu podkreślają jednolitość obszaru kraju czeskiego.

Prezydent Windischgraetz gani zawarte w interpelacyi ataki na drugie państwo monarchii i na sprzymierzone z monarchią Niemcy.

Hr. Clam Martinic imieniem swoich przyjaciół politycznych składa oświadczenie, że do ostatniej chwili wiernie trwają przy Austryi i wierność tę przeniosą na związek państwowy, który powstanie pod berłem Habsburgów, że dochowają wierności dynastyi.

Prezydent ministrów Hussarek oświadcza przedewszystkiem co do odpowiedzi Wilsona, że zdaniem jego odpowiedź ta nie daje najmniejszego powodu, by uważać rozpoczętą wymianę zdań za przerwaną. Owszem po szczegółowem zbadaniu zawartych w nocie momentów będziemy dalej prowadzić naszą akcyę pokojową i damy na notę odpowiedź. Rozpocznie się potem dyskusya pokojowa i spodziewam się, że mimo trudności świat rzeczywiście w najbliższym czasie zakończy swe cierpienia.

Nieprzyjaciele mówią, że nie na ostrzu miecza, nie na sile zasadzać się będzie przyszłość państw, lecz na swobodnem prawie każdego narodu do stanowienia o sobie. Prezydent ministrów musi zaświadczyć o prawdzie, że Austrya była tem państwem, które nigdy nie przeczyło tej zasadzie. Historyczną zasadniczą myślą monarchii było, żeby wszystkie narody monarchii cieszyły się równemi prawami. Dlatego Austrya bez wykorzeniania dawnych przekonań mogła się przyznać do programu pokojowego Wilsona. O ile więc punkt 10 zasad Wilsona odnosi się do przyszłego stanowiska narodów austryackich, a punkt 13 do przyszłego stosunku obszarów bezwątpienia przez ludność polską zamieszkałych, to krok pokojowy monarchii jest równocześnie punktem węzłowym przyszłego wewnętrzno-politycznego rozwoju.

Cesarski manifest uwzględniając tę myśl, jest zarazem logicznem i koniecznem uzupełnieniem podjętego kroku pokojowego. Przy swobodnem współdziałaniu narodów i podług ich woli ma się Austrya przemienić w państwo związkowe. Każdy naród w obszarze swego osiedlenia przedstawiać będzie własny twór państwowy. Dlatego przy całkowitem urzeczywistnieniu samodzielności narodów pozostaną pewne interesy, których natura wymagać będzie wspólnej troski. Samostanowienie narodów ma także swoje naturalne granice. Pierwszą z nich i najważniejszą jest równe samostanowienie drugiego narodu o sobie. Dlatego zdaniem mowcy musi przyjść do tego, że w pewnych punktach okażą się konieczności wspólnego przestrzegania wspólnych interesów. Nietylko reprezentacya na zewnątrz i wspólna obrona, ale zwłaszcza stosunki gospodarcze należą do tych spraw, które wymagają skojarzenia wspólnych sił. Naturalny cel przekształcenia monarchii może dokonać się tylko w drodze konstytucyjnej przez współdziałanie narodów.

Rząd rozpocznie to dzieło wedle możności i jeżeli w manifeście mowa jest o nietykalności krajów korony węgierskiej, to jest to samo przez się zrozumiałe. Przekształcenie naszej państwowości dokonywa się niezależnie od decyzyi, jakie monarcha w krajach korony węgierskiej dokonać myśli. Zasadnicza myśl stosunku wspólności z Węgrami, wypływająca z sankcyi pragmatycznej, zachowa nadal swą siłę żywotną, lecz konstytucya z roku 1867 ulegnie musi rewizyi. — Dziś jednak głównem zadaniem jest przekształcenie wewnętrzne. Zanim stworzone będą nowe żywotne urządzenia, dawne pozostają w mocy.

Na wniosek bar. Becka uchwalono na posiedzeniu z 23 b. m. przeprowadzić dyskusyę nad oświadczeniem Hussarka.

Przy wyborach uzupełniających wybrano byłego ministra spraw zagranicznych, hr. Czernina członkiem delegacyi.

Niemieckie zgromadzenie narodowe.

Wiedeń, 22 października.

(B. K.) Wczoraj po południu w sali obrad Sejmu dolno-austryackiego obradowało niemieckie zgromadzenie narodowe.

Przed budynkiem zgromadziły się wielkie tłumy. Sala obrad i galerye były wypełnione. Ponieważ sala nie ma więcej jak 140 siedzeń, wiele osób musiało stać.

Zebranie otworzył przemową poseł do Rady państwa profesor Waldner, który oświadczył, że z polecenia wszystkich stronnictw niemieckich zaprosił na dzisiejsze obrady wszystkich niemieckich posłów do Rady państwa, ażeby w imieniu narodu niemieckiego w Austryi, jako jego reprezentacya, wybrana uroczyście, ogłosiła prawo samostanowienia o sobie, o własnej, niezawisłej państwowości i powzięła zasadnicze uchwały dla państwa niemiecko-austryackiego. Jak w chwili dziejowej przedstawiciele wszystkich stronnictw niemieckich złączyli się we wspólnych uchwałach, tak i dzisiejsze zgromadzenie ożywione będzie jednym duchem. Historya uczyniła nas — powiedział mowca — założycielami starego państwa austryackiego. Przez setki lat wiernie i z poświęceniem służyliśmy temu państwu, na polu kulturalnem i gospodarczem. Obecnie żegnamy się z tem państwem, ażeby naszą siłę narodową oprzeć wyłącznie na własnych podstawach, aby zbudować nową wspólnotę, służącą tylko naszemu narodowi.

Przewodniczący wskazał następnie na ciężkie obowiązki narodu niemieckiego przy rozdziale spadku po starem państwie, obowiązki przestrzegania interesów narodowych i jeszcze cięższy obowiązek ulżenia narodowi w nędzy żywnościowej.

Mowca zakończył słowami: niech żyje Austrya niemiecka!

Zgromadzeni powtórzyli ten okrzyk.

Uchwalono następnie aż do wypracowania osobnego regulaminu zastosować regulamin Izby poselskiej.

Prezydentami wybrano: Dinghofera (niemiecka narodowa partya), Seitza (socyalny demokrata), Finka (chrześcijańsko społeczny).

Poseł Seitz, objąwszy prezydyum, oświadczył, że do wielkiego dzieła budowy państwa, powołani będą inni, przedewszystkiem konstytuanta, wybrana na podstawach demokratycznych. My możemy tylko przygotować drogę, możemy i musimy działać w interesie pokoju i wszystko uczynić, by naród niemiecki w Austryi ustrzedz od nędzy.

REZOLUCYA.

Zgromadzenie przyjęło następnie jednomyślnie rezolucyę, w której wyrażono stanowczość narodu niemieckiego w Austryi co do samookreślenia przyszłego porządku państwowego, utworzenia samodzielnego państwa austryacko-niemieckiego i uregulowania jego stosunków do innych narodowości przez swobodne umowy. Niemiecko-austryackie państwo domaga się władzy nad całym obszarem osiedlenia Niemców, zwłaszcza także w krajach sudeckich. Wszelkiej aneksyi obszarów, zamieszkałych przez niemieckich włościan, robotników i obywateli przez inną narodowość przeciwdziałać się będzie najstanowczej. Dostęp do morza Adryatyckiego musi być zapewniony przez umowy z innymi narodami. Aż do wyboru konstytuanty na podstawie ogólnego, równego prawa wyborczego, naród niemiecki w Austryi reprezentowany, będzie przez ogół niemieckich posłów do Rady państwa, jako prowizoryczne zgromadzenie narodowe niemieckiej Austryi. To zgromadzenie domaga się, by aż do zebrania się konstytuanty narodowej, miało prawo reprezentowania narodu niemieckiego w Austryi przy rokowaniach pokojowych, prowadzenie rokowań z innemi narodowościami w sprawie oddania administracyi nowym państwom narodowym i w sprawie nowego ukształtowania stosunków między narodami, dalej ustanowienia władzy ustawodawczej i wykonawczej, ustalenia ordynacyi dla konstytuanty narodowej, przygotuje ono organizacyę wewnętrznej administracyi państwowej niemieckiej Austryi, zwłaszcza zwróci uwagę na gospodarczą nędzę narodu niemieckiego w Austryi, starać się będzie zwalczać niebezpieczeństwo, grożące z powodu braku dowozu środków żywności i przeprowadzi potrzebne w tym względzie rokowania.

Dla załatwienia tych zadań zgromadzenie uchwala **wybór komisyi wykonawczej z 20 członków,** polecając jej wypracowanie wniosków co do konstytucyi państwa niemiecko-austryackiego, reprezentowanie wobec rządu wspólnego i rządu austryackiego, jako też wobec innych narodów, narodu niemieckiego aż do chwili utworzenia niemiecko-austryackiego rządu, przygotowanie stanowiska niemieckiej Austryi w rokowaniach pokojowych, dalej uchwala wybór komisyi konstytucyjnej dla wypracowania ordynacyi wyborczej konstytuanty, wybór komisyi administracyjnej dla wygotowania wniosków o organizacyi wewnętrznej administracyi i projektu ordynacyi gminnej, jako też demokratycznej ordynacyi wyborczej gminnej, dalej wybór komisyi żywnościowej i gospodarczej dla przygotowania umów gospodarczych i finasowych z innymi narodami, wkońcu wybór komisyi gospodarczej wojennej.

Komisya wykonawcza została upełnomocniona aż do przeprowadzenia tych prac pokrywać wydatki i w tym celu zaciągnąć pożyczkę.

Wkońcu rezolucya wyraża gotowość posłów niemieckich do Rady państwa do współdziałania na istniejącej dotąd podstawie konstytucyjnej, przy urzeczywistnieniu wszystkich zarządzeń, potrzebnych dla zapewnienia życia prawnego i gospodarczego aż do chwili objęcia wszelkich obowiązków państwa przez narody.

Po przyjęciu tej rezolucyi, przewodniczący Seitz enuncyuje utworzenie prowizorycznego zebrania narodowego niemieckiej Austryi.

OŚWIADCZENIA STRONNICTW.

Poseł Adler odczytał następnie oświadczenie, zawierające przedewszystkiem braterskie pozdrowienie dla towarzyszów słowiańskich i romańskich. Oświadczenie wyraża następnie gotowość zjednoczenia się z innymi sąsiednimi narodami w swobodny związek narodów, jeżeli one tego pragną, wśród warunków, możliwych do przyjęcia, w przeciwnym razie niemieckie państwo austryackie musiałoby się przyłączyć do państwa niemieckiego w formie odrębnego państwa związkowego. Celem przygotowania najszybszego zorganizowania demokratycznej administracyi, domaga się zgromadzenie najszybszego zaprowadzenia powszechnego, równego prawa wyborczego dla mężczyzn i kobiet w gminach, demokratycznego samorządu, w powiatach, okręgach i krajach. Rezolucya wyraża dalej życzenie, aby zgromadzenie narodowe możliwie szybko utworzyło rząd niemiecko-austryacki, celem samodzielnego prowadzenia rokowań pokojowych i objęcia całej wewnętrznej administracyi w Austryi niemieckiej, zwłaszcza publicznej służby żywnościowej, wobec tego, że Czesi wstrzymują dowóz środków żywności, aby przeprowadzić swoje żądania narodowe.

Oświadczenie podkreśla wkońcu, że socyalni demokraci nie zawierają ze stronnictwami burżuacyjnemi żadnego pokoju domowego, że współpracują wprawdzie nad budową nowego państwa austryacko-niemieckiego, ale pragną także, aby państwo to było także państwem demokratycznem.

Poseł Pantz oświadcza imieniem niemiecko-austryackiej partyi niezawisłości, że utworzenie państwa związkowego wraz z innymi narodami dawnej monarchii nie może wchodzić w rachubę, ponieważ niezawisłość i samodzielność, które wzięły w rękę wszystkie narody, stoi w sprzeczności z istotą urządzeń państwa związkowego. Oświadczenie wyraża życzenie najściślejszego stosunku państwa austryacko-niemieckiego do cesarstwa niemieckiego. Domaga się zaspokojenia wierzycieli państwa i wyraża nadzieję, że inne tworzące się państwa przyjmą na siebie odpowiedni udział w zaspokojeniu zobowiązań dawnej Austryi.

Poseł Schraffl imieniem chrześcijańsko-społecznego zjednoczenia oświadcza, że posłowie jego stronnictwa, trwając przy monarchistycznej formie rządu, użyją swego wpływu w myśl demokratycznego urządzenia niemieckiej Austryi przez dopuszczenie narodu do ustawodawstwa i administracyi. Jeżeli nowe państwa ze względu na położenie geograficzne i na sytuacyę gospodarczą gotowe są swobodnie połączyć się w państwo związkowe, to zjednoczenie chrześcijańsko-społeczne, w pełni przestrzegając interesów narodowo-politycznych i gospodarczych narodu niemieckiego w Austryi, będzie za utworzeniem takiego państwa związkowego.

Poseł Offner imieniem zjednoczenia wolnomyślnych posłów niemieckich wita zjednoczenie się wszystkich Niemców w Austryi. Wyraża nadzieję, że nowe państwo będzie oparte na zasadach demokratycznych i nie powróci do nieszczęsnego absolutyzmu feudalnego i rządów biurokratycznych.

Poseł Knirsch imieniem niemieckiego stronnictwa pracy porzuca myśl połączenia niemiecko-austryackiego państwa z innemi słowiańskiemi państwami w państwo związkowe i domaga się prawnopaństwowego połączenia niemieckiej Austryi, jako państwa związkowego z państwem niemieckiem.

Poseł Steinwender z polecenia związku niemieckich stronnictw narodowych składa oświadczenie, powiadające między innemi: »My, Niemcy austryaccy, dbaliśmy o to państwo niekiedy z pominięciem własnych interesów narodowych. Stosunki kładą kres dawnemu państwu. My, Niemcy, stoimy na zasadzie samodzielności i jesteśmy z przekonania zwolennikami monarchistycznej formy rządu. Państwo niemiecko-austryackie ureguluje swój stosunek do państwa niemieckiego i innych narodów swobodnie na podstawie samookreślania. — Przejście trwać będzie przez czas dłuższy. Przy uregulowaniu stosunków nie śmie braknąć inteligencyi i tych jednostek, które obecnie znajdują się w polu. Rząd i parlament, zanim zluzują je inne organizacye, prowadzić będzie nietylko sprawy bieżące, lecz będą też rękojmią, że naród nie poniesie szkody, że osoby, pozostające w służbie publicznej, inwalidzi i rodziny tych, którzy zginęli na wojnie, otrzymają to, co jest im dłużna Austrya.

WYBÓR KOMITETU WYKONAWCZEGO.

Następnie wybrano komitet wykonawczy, złożony z 20 posłów, postanawiając równocześnie, że trzej prezydenci zgromadzenia narodowego, mający prawa i obowiązki takie same, jak przewodniczący komitetu wykonawczego, nie mają wchodzić w skład tego komitetu.

Wybrano następnie komisyę żywnościową złożoną z 20 członków.

Wydziałowi wykonawczemu poruczono następnie wybranie kilku komisyi, których wybór postanowiono na zgromadzeniu.

Przyjęto następnie wniosek, polecający wydziałowi wykonawczemu, aby przeprowadził dyskusyę nad położeniem, stworzonem przez odpowiedź Wilsona i aby przedłożył wnioski zgromadzeniu narodowemu.

Pos. Fink, który objął następnie przewodnictwo, w przemówieniu końcowem dał wyraz tęsknocie za pokojem, który się zbliża i wyraził życzenie, aby wszyscy, którzy biorą udział w pracy nad pokojem, spożytkowali wszystkie swe siły i nie wahali się przed żadną ofiarą, aby narodowi niemieckiemu zapewnić pokój, gwarantujący żywotne interesy narodu i nie obrażający jego honoru.

Termin następnego posiedzenia podany będzie w drodze pisemnej do wiadomości.

Wśród burzliwych oklasków i okrzyków „Heil", zamknięto zgromadzenie.

UKONSTYTUOWANIE SIĘ KOMITETU WYKONAWCZEGO.

Wiedeń, 22 października.

(B. K.) Wybrany przez zgromadzenie narodowe komitet wykonawczy postanowił ze swego łona wydzielić trzy grupy dla najważniejszych prac, mianowicie:

1) Wojna i sprawy zagraniczne z prezydentem Seitzem na czele.

2) administracya wewnętrzna i konstytucya, na czele tej grupy stoi prezydent Dinghoffer,

3) gospodarstwo i aprowizacya, z prezydentem Finkiem na czele.

Nadto postanowiono o ukonstytuowaniu się niemieckiego zgromadzenia narodowego zawiadomić rząd austryacki, rząd austro-węgierski, ludy Austryi i zagranicę.

Niemcy wobec Litwy.

Berlin, 22 października.

(B. K.) Onegdaj przed południem przyjął kanclerz państwa deputacyę taryby litewskiej, która przedstawiła mu żądania narodu litewskiego co do nowego ukształtowania państwa Litewskiego.

Ks. Maks badeński zawiadomił przybyłych, że Niemcy pozostawiają narodowi litewskiemu uregulowanie jego konstytucyi i stosunków do narodów sąsiednich. Zarząd państwa nie zamierza samodzielnie decydować o granicach Litwy i Polski. Podobnie też jest zamierzone oddanie władzy ustawodawczej rządowi litewskiemu. Będzie rzeczą taryby utworzyć ten tymczasowy rząd przy współdziałaniu wszystkich warstw i wszystkich narodowości w kraju. Zapowiedziana przez rząd niemiecki przemiana administracyi wojskowej w kraju w administracyę cywilną jest już zainicyowana. — Jakkolwiek kierownictwo państwa pragnie wszystkie wojska niemieckie jak najszybciej wycofać, to przecież gotowe jest uczynić zadość życzeniom nadchodzącym, aby na razie wojska te pozostawić. Rzeczą tymczasowego rządu litewskiego będzie utworzyć milicyę i policyę.

Komunikat austro-węgierski.

Wiedeń, 22 października.

(B. K.) Urzędowo donoszą dnia 21 bm.:

Na włoskiej widowni wojny nie było większych działań bojowych.

Bałkański teren wojny.

Po obu stronach południowej Morawy odparto serbskie ataki częściowe. W górach na zachód od Zajecaru daje się silniej odczuć nacisk Serbów.

Szef sztabu generalnego.

Komunikat niemiecki.

Berlin, 22 października.

(B. K.) Urzędowo donoszą dnia 21 bm.:

Grupa wojsk bawarskiego następcy tronu ks. Ruprechta: We Flandryi przed odcinkiem Lys i około tego odcinka, między Sourcelle a Kortrik silne walki. Z Zomerem wyparliśmy nieprzyjaciela kontratakiem. Po obu stronach Deinze usadowił się nieprzyjaciel na brzegu zachodnim Lys. Oddziały, które na południe od miasta wtargnęły poza rzekę, zostały przeważnie wzięte do niewoli. Jedno gniazdo Francuzów pozostało na brzegu wschodnim. Na wschód od Kortrik nieprzyjaciel posunął się poza Deerlik i Zweegem. Na wzgórzach na zachód i południowy zachód od Vichete powstrzymaliśmy jego atak. Na północ od Skaldy odparliśmy nieprzyjaciela przed naszemi liniami. Na północ od Tournai nieprzyjaciel dotarł do Skaldy. Na południe od Tournai stoczyliśmy z nim bój na linii St. Amand na wschód od Denain i na wzgórzach na wschód i na północny wschód od Haspres.

Po obu stronach Solesmes i Le Cateau zaatakowali wczoraj Anglicy wielkimi oddziałami w takiej samej rozległości jak w dniach 15 i 17 bm., zaatakowali między Le Cateau a Oise. — Między Somaing a Vertain ataki ich ustały pod działaniem naszej obrony. Na wzgórzach na zachód od doliny Harpries, po obu stronach Solesmes, na wzgórzach na wschód i południowy wschód od miasta powstrzymaliśmy nieprzyjaciela, który wtargnął poza nasze przednie linie. Romeries i Amerval zostały stracone, lecz w kontrataku odzyskano je. Po obu stronach Le Cateau naogół po zaciętej walce utrzymaliśmy nasze stanowiska. Brandenburska 44 dywizya rezerwy pod komendą generał-majora Haasa odznaczyła się tu znowu. Atak nieprzyjaciela, podjęty ogromnemi siłami, załamał się więc na całym froncie 20 klm. z wyjątkiem lokalnie ograniczonego zysku terenowego.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu: Na północ od Serre odparliśmy znowu ataki nieprzyjaciela. Po obu stronach drogi Laon—Marle oczyściliśmy kontratakiem część linii, pozostałej w ręku nieprzyjaciela i odparliśmy silne kontrataki. Także na wschód od Aisne wschodnio-pruskie bataliony i pułk rezerwowy piechoty Nr. 231, który w ostatnich dniach szczególnie się odznaczył, zajęły kontratakiem swoje stanowiska i odparły ataki nieprzyjacielskie.

Na wschód od Vouziers nieprzyjaciel próbował powiększyć swoje lokalne sukcesy, osiągnięte 19 bm. przez dalsze ataki. Nie udały się one dzięki kontratakowi pułku piechoty Nr. 411 i obronie 7 kompanii pułku piechoty bawarskiego Nr. 24.

Grupa wojsk generała Gallwitza: Na wschód od Bantheville odparto miejscowe ataki amerykańskie. Zresztą działalność bojowa po obu stronach Mozy w miernych granicach.

Południowo-wschodni teren wojny.

Nad Morawą odparliśmy ponowne silne ataki Serbów.

Pierwszy generalny kwatermistrz Ludendorff.

Berlin, 22 października.

(B. K.) Wieczór. Nieprzyjaciel na frontach bojowych ograniczył się do miejscowych ataków, które odparliśmy. Nasz kontratak na obsadzone przez nieprzyjaciela wzgórza na wschodnim brzegu Aisny po stronach Vouziers czyni dobre postępy.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI
Wydawca:
RUDOLF OSMAN.

Nadesłane.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi).

Nowy Salon Sztuki

przy ulicy Szczepańskiej l. 7 I piętro.

Sprzedaż i kupno dzieł pierwszorzędnych artystów malarzy polskich. Wystawa otwarta od godziny 10 przed południem do godziny 6 wieczór. Wstęp bezpłatny. 11954

Adwokat krajowy

Dr Leopold Caro

obrońca wojskowy i b. kapitan-audytor powrócił i przyjmuje w dni powszednie od godz. 3 do 6 po południu.

ulica Piotra Michałowskiego 6, II piętro. 12126

Krakowskie Stowarzyszenie Kupców

ulica Grodzka 43

poszukuje płatnego sekretarza od 1-go listopada b. r. Wymagana jest znajomość języka polskiego i niemieckiego w słowie i piśmie, stenografii i stosunków kupieckich. 12119

Godziny urzędowe od 3 do 7 po południu. — Oferty należy przesyłać na ręce prezesa p. S. Spiry w Krakowie, Grodzka 4. 12119

Bronia Schenkel
Dr Leon Landau
zaręczeni.
Wiedeń Przemyśl

LEKCYJ GRY NA SKRZYPCACH udziela od początku do najwyższej doskonałości, także starszym, uczenica zagranicznych profesorów. Przygotowuje do egzaminów z teoryi. Zgłoszenia pod »Pierwszorzędna siła« przyjmuje adm. »Nowej Reformy«. 11998

DO WSPÓLNEJ STARANNEJ NAUKI kl. III gimn. realnego (franc., łac.) poszukuje się bardzo inteligentnych panienek z zamożnych domów. Zgłoszenia pod »SUMIENNA PRACA«, przyjmuje adm. »Nowej Reformy«. 12001

PIANISTKA potrzebna do kina na prowincyi. Aprowizacya na miejscu. Zgłoszenia K. M., ul. Radziwiłłowska l. 33 parter, między godz. 2 a 3 po południu. 11912

KAMIENICĘ Z KOMFORTEM, tuż przy plantach, mieszkanie wolne z 5 pokoi, w cenie 400.000 koron sprzedam.

Wiadomość u administratora między godz. 3 a 4 po południu Karmelicka 9, II p. Bristol. 12154

†

Jan Krynicki

wiceesekretarz Towarzystwa rolniczego krakowskiego

przeżywszy lat 36, po długiej a ciężkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, zasnął w Panu dnia 20-go października 1918. Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby l. 11 przy ulicy św. Bronisławy (Salwator) na cmentarz na Zwierzyńcu nastąpi we wtorek dnia 22 b. m. o godzinie 4 po południu. Na ten smutny obrzęd stroskana rodzina zaprasza Krewnych, Przyjaciół, Kolegów Zmarłego i Znajomych.

Nabożeństwo żałobne

odprawionem zostanie we środę dnia 23-go b. m. o godzinie 9 rano w kościele OO. Kapucynów.

Zakład pogrzebowy Fr. Nowińskiego spadkobiercy.

†

Wiktor Stroka

nadpor. 17 pułku obrony krajowej,

po krótkich a ciężkich cierpieniach, zmarł 15 października 1918 roku w szpitalu obr. krajowej w Ołomuńcu.

Pogrzeb odbył się 17 b. m. na cmentarzu wojskowym Kloster Hradisch.

Wzięty ranny pod Kraśnikiem, przebył 4 lata w niewoli w Barnaul na Syberyi.

Nabożeństwo żałobne

odprawi się 24 października we czwartek o godzinie 8 rano w kościele OO. Kapucynów w Krakowie, na które w ciężkim pogrążona smutku matka zaprasza Krewnych, Kolegów i Przyjaciół.

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy opiekowali się w czasie choroby mojego męża ś. p. JOZEFATA KOSZYKA, oraz wzięli udział w pogrzebie, w szczególności Wielebnym OO. Jezuitom, P. Przełożonym i P. Kolegom Zmarłego, którzy przyczynili się do uświetnienia obrzędu pogrzebowego, oraz Krewnym i Znajomym, serdeczne »Bóg zapłać« składa *Żona.* 12130

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy po śmierci nieodżałowanej ś. p. WERONIKI MOLITOWEJ okazali nam wyrazy współczucia, lub wzięli udział w Jej pogrzebie dnia 18 b. m. składam wraz z dziećmi najserdeczniejsze podziękowanie i stokrotne Bóg zapłać.

Stroskany mąż z dziećmi *Hieronim Molita.* 12104

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy z powodu śmierci naszego siostrzeńca i brata ś. p. ADAMA SZUMIŃSKIEGO okazali wyrazy współczucia, lub wzięli udział w pogrzebie, dziękujemy z głębi duszy. *Ciotka, siostra i brat.* 12114

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy okazali współczucie z powodu śmierci mej żony ś. p. MARYI LUKAS, a przedewszystkiem PP. Urzędnikom i Kolegom z c. k. Dyrekcyi policyi w Krakowie, którzy także przyszli i z pomocą finansową, składam podziękowanie z głębi serca. *Stanisław Lukas.* 12136

Podziękowanie.

J. W. Panu Drowi Weinsheimerowi

składamy wyrazy prawdziwej wdzięczności za troskliwą i serdeczną opiekę lekarską nad naszą b. p. matką.

12122 *Józefowie Jakobsonowie.*

Adwokat

Dr MAURYCY KAUFMAN

prowadzi obecnie biuro: »Rynek Główny 6«, (Szara kamienica).

Lekarz chorób skórnych i wenerycznych

Dr M. Kapellner-Kaplicki

ord. od 3 do 5 po południu

przy ul. Andrzeja Potockiego l. 2. I p. Tel. 2536 11830

Tylko dla inteligencyi.
PIERWSZORZĘDNA

Szkoła tańców
Józefa i Amalii Witkay

Rynek główny l. 34 (Pałac Spiski).
Zgłoszenia przyjmuje codziennie od 11 do 1 i od 5 do 7. 11060 1 10

Brylanty, zegarki złote

zęby sztuczne, oraz wyroby ze złota, srebra i platyny, jakoteż wszelkie antyki kupuje po najwyższych cenach

ZEGARMISTRZ MELCER
Kraków, Sławkowska 16, obok magazynu broni.

Rządowo upoważnione

KONSERWATORYUM TANECZNE
Leopolda Pol.-Dolińskiego
Rynek główny L. 23.

KURSA: tańców salonowych, solowych, gimnastyki rytmicznej, plastyczno-rytmiczne, tańców klasycznych i charakterystycznych, specyalne kursa fachowe dla artystów i adeptów scenicznych, oraz p. nauczycieli.
Zgłoszenia przyjmuje się codziennie. 10650

Biuro inżynierskie zjednoczonych fabryk maszyn Tow. akcyjnego
[illegible] Skoda, Bramowský i Ringhoffer

Kraków, ulica św. Gertrudy L. 2
Telefon Nr 3434. Telefon Nr 3434.

urządza: fabryki cukru, gorzelnie, browary, rzeźnie miejskie i chłodnie, elektrownie i gazownie, stacye wodociągowe **dostarcza:** kotłów, urządzeń górniczych, walców drogowych motorów wybuchowych, tłukarek, mostów, żórawi itd.

Zgubiono złoty zegarek damski dnia 18 października między ul. Reformacką a św. Marka. Uczciwy znalazca zechce oddać za wynagrodzeniem 50 K do Biura J. Hopcasa i Salomonowej. 12096 1 2

Osoba młoda

wykształcona, władająca językiem francuskim, niemieckim, absolwentka konserwatoryum drezdeńskiego, skrzypaczka, grająca również na fortepianie, poszukuje demi-place do starszej panienki lub jako osoba do towarzystwa. Zgłoszenia pod „Praca 1899" przyjmuje Administr. „N. Reformy". 12026 1 2

Udzielam lekcyj matematyki z zakresu szkół średnich. Zgłoszenia pod „Matematyk 333" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 11986 1 3

W aptece

poszukuję posady aspirantki, mając już pewną praktykę, jako wolontaryuszka. Zgłoszenia: apteka pod „Gwiazdą" dla „L. B.", Wadowice. 12031 1 3

Do sprzedania zaraz handel towarów mieszanych z rejonową sprzedażą cukru, spirytusu oraz węgli. Ewentualnie poszukiwany spólnik lub spólniczka. Wiadomość: Biuro dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca, Kraków, ulica Jagiellońska 7. 12076 1 2

Do sprzedania

buciki nowe, czarne, wysokie, Nr 37, prześcieradła i poszwy, prawie nowe, 2 pierścionki złote po 200 K. Od godz. 11 do 1. Ul. Głębia 15, I p., obok kuchni domowej. 12040 1 2

Z powodu

zwinięcia gospodarstwa sprzedam, tylko w dobre miejsce, kozę 3 raz kotną, dającą dużo mleka i dobrego. Ul. Miechowska 15, obok toru wyścigowego. 12041 1 2

Dom komisowo-handlowy

tudzież urządzenie biurowe, a to: kasa ogniotrwała, biurka, 2 maszyny do pisania, oraz różny towar, zaraz pod korzystnemi warunkami do sprzedania. Zgłoszenia pod „H. S." do Biura J. Hopcasa i Salomonowej, Kraków, ul. Szczepańska l. 9. 12045 1 2

Figus

z dwoma odnogami, 1½ m wysoki, tanie do sprzedania. Ul. Piekarska l. 8, oficyny, 1 p. 12047

Kasa kontrolna

patentowa, „National", używana zaraz do sprzedania w restauracyi przy ulicy Długiej 55. 12048 1 3

Wille

nowa, I p., o 15 pokojach, z ogrodem, obszaru razem 9 morgów, 4 werandy, tarasy, pięknie położona miejscowość klimatyczna, stacya na miejscu, blisko Lwowa — sprzeda J. Ropski, Kraków, ul. Szewska 5. Cena 270.000 K. 12059 1 5

Do sprzedania

sarafutka jesienna. Oglądać można: ul. św. Marka 28, parter. 12049

Fortepian

„Wirtha" do sprzedania za 5000 K. Ul. Łobzowska 25, 1 p. 12060 1 3

L. Feliksiewicz

blacharz

przyjmuje wszelkie roboty warsztatowe i budowlane, jak: krycie dachów, kościołów i t. p. Ul. Dietlowska 80. 12055 1 3

Poszukiwane

od 1 listopada 2 eleganckie umeblowane pokoje z elektrycznem oświetleniem. Zgłoszenia listowne pod „S. K. pokoje" przyjmuje Administr. „N. Reformy". 12058

Kamienica

3-piętr. 3-piętr. ofic., 19 lat wolna od podatku, z całym konfortem, solidnie zbudowana, dochód 27.000 K, dług 180.000 K, cena 700.000 K, najlepszy punkt handlowy tuż przy Rynku, do sprzedania ma: J. Ropski, ul. Szewska 5. 12063 1 5

Poszukuje się

kelnerczyny do wszystkiego. Zgłaszać się od godz. 8 do 10 przed południem. Logaj, ul. Nowowiejska l. 19, 1 p. 12070

Próżne flaszki

z wód mineralnych, kupuje po najwyższych cenach Główny skład Jaczewy Grünerskiej, firma Bracia Rolnicy, Kraków, ul. Sienna l. 8. 9913 9 0

Skład futer i pracownia kuśnierska

PINKUS HALPERN

Kraków, ul. Grodzka L. 21/1. róg placu WW. Świętych

Przerabia gustownie i tanio.

11443 4 10

„ADA"

Zakład ażurowania

Kraków, Floryańska 25, I p. 10001 1 3

Mleka

każdą ilość, stale, za umową potrzebuję. — Zgłoszenia: Cukiernia Lwowska, Kraków, Floryańska 45. 12073 1 3

Pokoju i śniadania

a o ile możliwe, całego utrzymania, blisko ulicy Szewskiej lub linii tramwajowej poszukuje zaraz urzędnik w Dyrekcyi kopalń krajowych, ul. Szewska 1. 12038 1 3

Do sprzedania restauracya

handel win i delikatesów w Krakowie z całem urządzeniem i zapasami. Wiadomość u adwokata Dra Gumprichta w Krakowie, ul. Grodzka 13, II p., codziennie od godz. 3 do 5 po południu. 12077 1 2

Automobil osobowy

„Opel-Puppchen", 4-siedzeniowy, 6/16 konny, prawie nowy, z obręczami zastępczemi, sprzeda Juliusz Weiss, Wiedeń, I., Trattnerhof. 12089 1 2

Czas odnowić prenumeratę

Bluszcz. Tygodnik dla kobiet kwartalnie K 17·20.
Mały Światek. Dwutygodnik dla dzieci, kwartalnie K 5·—.
Rolnik. Tygodnik, półrocznie K 18·—.
Świat. Tygodnik, kwartalnie K 19·80.
Szczutek. Dwutygodnik satyryczny, kwart. K 5·40.
Tygodnik Illustrowany. Kwart. K 17·60.

Przedpłatę przyjmuje Księgarnia D. E. Friedleina, Kraków—Rynek 17.

11137 6 4

Kapelusze damskie

Jadwiga Pollerowa

Rynek, Linia A-B, l. 43, I p. nad sklepem p. Wiśkidy. Wielki wybór modeli oraz kapelusze do żałoby. Przyjmuje wszelkie w zakres modniarstwa wchodzące roboty. 11537 6 15

Technik

lat 29, żonaty, wolny od wojska, obeznajomiony dokładnie z budowami, kanalizacyą, pomiarami gruntów i lasów, maszynami parowemi, motorami, z urządzeniem tartaków parowych i młynów, pragnie zmienić dotychczasową posadę. Reflektuje na samodzielną posadę dyrektora eksploatacyi leśnej, zarządcy i technicznego kierownika tartaków parowych, kierownika odbudowy zniszczonych majątków lub przy budowie kolejek leśnych i podjazdowych, najchętniej na wieś na stałą pensyę i ordynaryę. Zgłoszenia z podaniem obowiązków i warunków pod „Technik" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11405 5 5

Przyjmę zaraz

kilka zdolnych panien do krawieczyzny damskiej, za bardzo dobrem wynagrodzeniem i uczenice do nauki. Wiadomość: Kamil Süssel, Kraków, ul. Szewska 23, II p., front. 11474 6 6

!! Kostyumy damskie !!

Płaszcze, spodnice, suknie, bluzki, oraz garderobę dziecięcą wykonuje szybko według najnowszych żurnali. Pracownia sukien damskich

Stanisławy

ul. Krupnicza l. 22, II p., I oficyna B. Dla pań przyjezdnych miara w jednym dniu. 11508 6 10

Grzyby suszone Ima

1 klg. po 50 K i po 42 K. Helena Lassocińska, Kraków, ul. Topolowa l. 15. 11532 9 10

Ukraina-Królestwo Polskie

Dowóz wyrobów gumowych, jak płyty do zębów, wyroby gumowe bez szwu, opaski gumowe, smoczki i t. d. kupuje się. Jest pozwolenie na dowóz poszczególnych artykułów. Za polecenie i pośrednictwo wynagrodzenie. Zgłoszenia: Balog „Otto" Gummi-Zentrale, Wiedeń, II, Praterstr. 57. 9582 15 18

Kauczuk

czerwony, różowy, biały, najlepszej jakości, również inne przybory dentystyczne poleca Skład dentystyczny „Meteor", Kraków, Bracka 10. 11929 2 6

Księgarnia G. Gebethnera i Spółki w Krakowie

poleca ostatnie wydawnictwa Kasy przezorności i pomocy warsz. pomocników księgarskich:

Rabska Z.: Miniatura (nowele)	K 8·60
Radliński I.: Mężczyzna i kobieta	K 10·80
Rzewuski J.: Co będzie z pannami, po wojnie?	K 6·20
Szeląžek E. W.: O miłości, o wiośnie i jesieni życia	K 9·—
Wielowieyska E.: Złota podkowa — powieść	K 8·—
Zabiełło-Topór Wł.: Uroki — powieść psychologiczna	K 9·90

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 11976 1 3

Towarz. katol. właść. realności, ul. Karmelicka 15

udziela właścicielom realności wszelkich informacyi codziennie od godz. 4—5½ po poł. Tamże do nabycia formularze o dozwolonej podwyżce czynszów. 11540 3 3

Aktualne nowości techniczne

Inż. Roman Z. Cegielski.

Nowoczesna cegielnia T. I. . . . K 8·—

Wyciągi, elewatory (automatyzacya cegielni) . . . K 2·40

Asfalt naturalny i sztuczny w budownictwie . . . K 6·—

poleca

Księgarnia A. Jaszyński Przemyśl.

11950 1 5

Chrześcijański magazyn mebli

własnego wyrobu z doborowego materyału i solidnej roboty

Kraków, ul. Szpitalna 26,

ma na składzie i sprzedaje po najniższych cenach: sypialnie, jadalnie, urządzenia kuchenne, biurowe; wielki wybór luster z konsolami, szaf, łóżek zwykłych i t. d.; wózek na gumach w dobrym stanie dla chorego, bilard prawie nowy (sukno nowe, kije i bile). Przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie meblowym. Staranne wykonanie, punktualna dostawa. 12006 1 5

Szczotki do podłóg i do prania

miotły słomiane w bardzo obfitym wyborze, poleca

11782 **Fränkl & Luft** 2 3

fabryka szczotek, Praga VII, ul. Dobrovskiego 8.

Koncesyonowane przez Wysokie c. k. Namiestnictwo Główne Biuro kupna i sprzedaży realności, will, folwarków, lasów

Jan Ropski

w Krakowie ul. Szewska l. 5

kupuje i sprzedaje realności, wille, dobra, lasy i. t. d. Adres dla telegramów: Ropski Kraków. Telefon Nr 2248. Biuro otwarte cały dzień od 8-mej rano do 8-mej wieczór. 11034 6 15

KURSA PRAWNICZE „LEGES" KRAKÓW KARMELICKA 45

przygotowują w krótkim czasie do wszelkich egzaminów i rygorozów prawniczych przez wybitne siły fachowe.

Nauka zbiorowa i indywidualna pod bardzo przystępnymi warunkami.

Dla P. T. Wojskowych i prowincyi wypróbowany system korespondencyjny.

Wszelkie podręczniki, skrypta i skróty na składzie. Prospekty wysyła się na żądanie.

Informacye i zgłoszenia w dni powszednie od g. 2—4 po południu.

11754 12 0

Pierwszy wiedeński koncesyonowany skład

używanych wozów wszelkich typów

także wszelkiego rodzaju uprząż na konie ma zawsze na składzie w bardzo wielkim wyborze. Karol Fischer, Wiedeń, II., Praterstrasse 72, hotel Nordbahn. Tel. 44.104. Poląd. korresp. w języku niem. 38 113 0

Poradnia „Ordinatorium sexuologicum",

D-ra Stanisława Kurkiewicza, lekarza-specyalisty

w Krakowie, ul. Batorego 20.

załatwia najróżnorodniejsze sprawy życia płciowego mężczyzn i kobiet, wyjąwszy choroby weneryczne i choroby kobiece.

Leczenie osłabień wzgl. wyczerpań: płciowych — nerwowych — ogólnych — po trudach wojennych — i t. p. Leczenie neurastenii, histeryi, biodnicy, gruźlicy, i wielu innych chorób, stojących w ścisłym związku z czynnem życiem płciowem. 9849 9 0

Przyszedł ostatni czas

na powszechną oświatę o zdrowiu ludzkiem we wszystkich tejże działach, a szczególnie w zakresie płciowym.

Rozczytujcie się w cyklu odnośnych prac D-ra Stan. Kurkiewicza, lekarza życia płciowego. Cykl ten, — pełen nowości z zakresu: fizyologii, kliniki, i etyki, życia płciowego u obu płci —, daje: zdolność z jednej strony samopoznania swoich właściwości wzgl. przypadłości, z drugiej strony zdolność obserwowania swego otoczenia i ratowania tegoż w danym razie, i t. p. — Obecnie, z powodu wyczerpania, nabyć można już tylko niektóre wydawnictwa z tego cyklu, po łącznej cenie 15 Kor. 10 hal. Zaś cykle zupełne (kompletny) z 9ciu prac nie są już do nabywania po dotychczasowej cenie: albowiem resztująca, bardzo mała ich ilość zostanie w przyszłości sprzedawaną tylko żarliwym poszukiwaczom tych unikatów odnośnej literatury, po cenie narazie nieokreślonej. — Do nabycia u autora, ul. Batorego 20. Zamówienia za zaliczką uwzględniane nie będą. 9350 9 0

Swędzenie, liszaje, świerzb

usuwa bardzo szybko oryginalna, prawnie chroniona „Skabeform", „Brunatna maść" Dra Fleischa. Bez brudu, zupełnie bezwonna. Słoik na próbę 4 K — h, wielki słoik 6 K, porcya familijna 15 K. Uważać na znak ochronny „Skabeform". 1723 86 0

Składy główne: Lwów: apteka Szymona Hay, zadw. dostawcy; Kraków: apteka „pod Białym orłem", Rynek główny A.-B., 45; apteka „pod Złotym orłem" Wilhelma Ehrlicha, ul. Krakowska 11; Przemyśl: c. k. apteka obwodowa H. Schwarza; Jarosław: apteka „pod Czarnym orłem" Józefa Rohma; Tarnów: apteka obwodowa J. Kisielewskiego; Drohobycz: apteka „pod Opatrznością" G. F. Tebiaszka; Kołomyja: apteka obwodowa Dra Stefana Stinzla; Nowy Sącz: apteka Marciana Gorzechiego. Skład główny dla Rzeszowa i okolicy: c. k. Apteka Obwodowa.

Asystent farmacyi poszukuje posady w Galicyi zachodniej lub w Królestwie, ewent. asystentury w Krakowie. Zgłoszenia z podaniem warunków pod „Asystent T. R." przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11747 3 3

Meble

używane i różne rzeczy do sprzedania. Ulica Długa l. 9, II piętro. 11836

Mąkę białą

prawdziwą gospodarską, sprzedam. Zgłoszenia list. pod „Żywność" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11860 3 0

Zarząd dóbr Rudnik nad Sanem

ma do sprzedania większą ilość kapusty główiastej, czerwonej, włoskiej i brukselskiej, oraz innych jarzyn, jakoteż jabłka zimowe, bardzo dobrych gatunków, przechowujące się do wiosny, ręką zbierane, oraz orzechy włoskie. 11699 3 3

Zdolny, energiczny

agronom i leśnik

Poznańczyk, z wyższem wykształceniem, żonaty, w średnim wieku zdrów i silny, z wszechstronną, długoletnią praktyką w agronomii oraz kulturze leśnej, znający się na wszelkich budowach, przyjmie zaraz posadę w majątku rolnym lub leśnym. Zgłoszenia: Matuszkiewicz, Łozina ad Janów (via Lwów). 11659 5 5

Pokoje

umeblowane z utrzymaniem są do wynajęcia w nowo otworzonym pensyonacie, ulica Wolska l. 15, Skrzetuskiej z Berlina. 10512 7 10

Najlepszą farbę do materyi „Palatyn"

we wszystkich kolorach

do bielizny „Ultra"

poleca firma Rolm i Ska, Kraków, Rynek. Dla Kółek rolniczych i kupców znaczny opust. 10990 0 10

KURSA PRAWNICZE

„IUS" KRAKÓW, GARBARSKA 6/F. „IUS"

ułatwiają dokładne przygotowanie do wszystkich egzaminów i rygorozów prawniczych w krótkim czasie, przez użycie odpowiednich podręczników. 11441 5 5

System piśmienny, korespondencyjny. Dla wojskowych i prowincyi wypróbowany system szybkiego i pewnego przygotowania w drodze korespondencyi bez opuszczania miejsca pobytu.

System piśmienny zastępuje w zupełności przygotowanie indywidualne. — Kursa prawnicze „IUS" umożliwiają wyzyskanie urlopów, udzielają wszelkich informacyj. Wypożyczają komplety podręczników, skryptów i skrótów. Lekcye indywidualne i zbiorowe.

Wybitne siły fachowe udzielają pomocy i wskazówek przy egzaminach ADWOKACKICH notaryalnych i sędziowskich.

Szczotki

ze słomy ryżowej, gęste i mocne, drutem wiązane, polecam za pół

darmo

po K 2·40 sztukę za zaliczką. Przy zapłacie zgóry 2% opustu. Wysyła się najmniej paczkę pocztową z 30 lub 60 sztukami. I miotełki salonowe tańsze niż gdziekolwiek. N. Stěpný, przemysł słomy ryżowej, Praga, Žižkov, Palackiego ul. 11. 11780 4 4

Kostyumy

płaszcze, suknie i bluzki

11392 poleca i wykonuje 1 4

także z powierzonych materyałów

Leon Bruciejowski

Kraków, ul. Grodzka 5—7. Telefon 2274.

Kilkanaście tanich obrazów

olejnych i pasteli, lampy do salonu, kandelabry i aplikі z brązu zabieszły do sprzedaży do 11927 3 3

Hali licytacyjnej, Bracka 8.

! Dla szczotkarzy !

Korzenie ryżowe i słomę ryżową w najlepszym wyborze

11781 poleca 3 3

Fränkl & Luft, Praga VII, ul. Dobrovskiego 8.

Kilka kamienic,

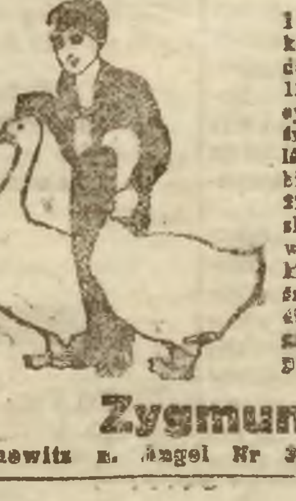
majątków ziemskich, parcel i t. d. sprzeda konc. biuro kupna i sprzedaży realności St. Tumidajewicza w Krakowie, ul. Szewska 23. Tel. 1405 (od godz. 10—12 i od 4—6). 11812 8 10

Zakupno nici.

Przez centralę bawełny uwolnione polskie nici bawełniane sprzedaje firma Rudolf Zeisberger, Wiedeń, II., Taborstrasse 8 B, tylko tym, którzy ich potrzebują dla siebie, po przesłaniu należytości. Paczki pocztowe po 180, 360, 540 K opłatnie z ubezpieczeniem wartości. 12020

Najlepsze źródło nabycia czeskich, dobrych, nowych

pierzy gęsich

1 kg. nowych, dobrych, szarych pierzy bez kurzu 6 K, lepszych 7 K, napół białych, dobrych do wsypu 9 K, białych, puszystych 12 K, białych, dużo puchu zawierających 15 K, lepszych 18 K, białej jak śnieg, wspaniałej skubanki 20 K i 24 K, lśniąco białej, wspaniałej skubanki 26 K, białej przewybornej skubanki cesarskiej 22 K, białej jak śnieg skubanki cesarskiej 24 K, puchu szarego, dobrego do wsypu 15 K, białego jak śnieg, w wielkich płatkach puchu 40 K, białego jak śnieg, przewybornego wspaniałego puchu 45 K. — Wysyłka 5 kg. opłatnie za zaliczką. — Wymiana za zwrotem porta dozwolona. 11838 1 9

Zygmunt Lederer

Janowitz a. Angel Nr 39, koło Klatowa w Czechach.

Bardzo dobra

Krawcowa

która odrabia wszystkie suknie, zna się i na bieliźnie, chętnie wyjedzie na wieś do dworu. Anna Chudzik, Kraków, ul. Topolowa 24, parter. 12080

Magister farmacyi katolik, przyjmie posadę, zarząd ewent. dzierżawę apteki, w większem mieście powiatowem. Zgłoszenia: Ludwika Zabiełło, Jarosław, ul. 3 Maja 12, II p. 12083 1 3

Kucharza i służącego

obu ludzi fachowych, poszukuje zarząd dóbr Poręba, p. Alwernia. Odpisy świadectw pożądane. Warunki wedle umowy. 12075 1 3

Zakład taniej naprawy obuwia

Gal. kraj. Zakładu odzieży

Kraków, ul. Grodzka 42.

Przyjmuje do podbijania podeszew i do naprawy wszelkie obuwie i uskutecznia to w jak najkrótszym czasie po następujących cenach:

podeszwy męskie	K 17·—
„ damskie	„ 15·—
„ chłopięce lub dziewczęce	„ 11·—
„ dziecięce	„ 10·—
obcasy męskie lub damskie	„ 8·60
„ chłopięce lub dziewczęce	„ 3·10
„ dziecięce	„ 2·60
„ nowe	„ 7·20
przybicie ochraniaczy	„ 1·80

Wszelkie inne naprawki według cennika, ułożonego przez Gal. kraj. zakład odzieży, a uwidocznionego w naszej pracowni. 12045 1 3

3 karetki

2 pary szor używanych i bryczka na resorach, są do sprzedania. Zakład rymarski P. Parchańskiego, Kraków, ul. Długa 36. 12074 1 5

Wapna skalistego

gaszonego, doskonałej jakości dostarcza w stanie suchym wagonami w każdej ilości szybko

Kampel, Wiedeń, IX/2,

Nussdorferstrasse 4. Tel. 14.466. 12035 1 0

Maszyny do pisania

3 Underwood
2 Smith Bros
1 Remington Standart

są do sprzedania w zakładzie techniczno-mechanicznym Kazimierza Blicharskiego, Kraków, ul. Floryańska 32. 11391 2 3

Magazyn robót ręcznych

i zakład rysowniczy pod firmą

Sabina Knöbel

Kraków, Karmelicka 6

przyjmie zdolną ekspedyentkę oraz panienkę do praktyki. 11816 2 8

Do sprzedania

cukierniczka srebrna, lichtarze, zegarek złoty męski, srebrny, damski, portyery wełniane, eskretarzyk mahoniowy, laska z srebrną rączką, żakiet perski, garnitur srebrny do sałaty, obrazy. Wiadomość: Adolf Schembek, ul. Basztowa l. 16. 11878 2 2

Poszukuję dzierżawy majątku ziemskiego od 100 do 250 morgów ziemi, wraz z zabudowaniami gospodarczymi, albo też mniejszego majątku do kupna, bez różnicy w którejkolwiek części Galicyi. Inwentarz żywy i martwy posiadam własny. Pośrednictwo także widziane. Zgłoszenia pod S. M. 457. poste restante Gorlice. 11889 3 10

Kamienicę

3 p., we Wiedniu, 3 fronty, 32 okna frontu, 9 sklepów, w tem restauracya urządzona, solidnie zbudowana w roku 1906, dług banku hipotecznego na I miejscu 150.000 kor., dochód przy niskich przedwojennych czynszach 26.000 K, cena 420.000 K, administrator energiczny, Polak, za wynagrodzeniem miesięcznem 50 K, wszelkie ryzyko wykluczone — sprzeda J. Ropski, ul. Szewska 5. 11856 3 8

Dom murowany

z ogrodem, w Podgórzu, do sprzedania. Wiadomość: ul. Kiewoderska 59, I p., na lewo. 11861 3 3

70.000 K 30.000 K 10.000 K

i wygrana na

5.000, 2.000, 1.000 K itd

można mieć przez kupno

losu XI. c. k. austr. loteryi klasowej.

Ciągnienia 6. 11 i 12 grudnia 1918.

Cena

¹/₁ losu	¹/₂ losu	¹/₄ losu	¹/₈ losu
40 K	20 K	10 K	5 K

Wygrywa co drugi los!

Wystarczy zamówienie kartą, pocztem przešle się los oryginalny.

M. Kneller

Wiedeń V, Ziegelofengasse 23. 11736 6 20

Rutynowany

młody handlowiec, mający ośmioletnią praktykę w handlu korzennym i śniadaniowym, z egzaminem buchalteryi, objąłby chętnie posadę jako kierownik, najchętniej gdzieś na prowincyi. Zgłoszenie: K. Sieroslawski, Ropczyce. 11682 2 2

Technik

kawaler, Polak, ze studyami budowy maszyn, z praktyką warsztatową i konstrukcyjną, władający w mowie i piśmie językiem niemieckim, poszukuje odpowiedniej posady najchętniej w ruchu fabrycznym maszynowym. Podanie warunków wynagrodzenia i rodzaju zajęcia pod Technik 692 poste restante Witów, poczta Chochołów. 11660 2 3

Ogrodnik

z 30 letnią praktyką tak w kraju, jak i w Niemczech, przyjmie posadę lepszą na wikt i pensyę. Prowadzi ogólnie ogrodnictwo, sady i warzywnictwo na większą skalę. Zgłoszenia list. pod „Ogrodnik" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11901 2 3

Elektromechanik

znający się na prowadzeniu motorów gaz. i elektr. lub też pracy warsztatowej, poszukuje zajęcia w miejscu. Zgłoszenia listowne pod „Elektrom." przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11917 2 2

Zakład wychowawczy

K. B. K. w Łososinie Górnej pod Limanową, obejmujący 4-klasową szkołę prywatną, poszukuje

nauczyciela

zaraz. Zgłoszenia przyjmuje kurator zakładu, Stanisław Gałdziński, notaryusz w Limanowej. 11919 2 3

Za prowianty

i z dopłatą poszukuję pokoju umebl. z oświetleniem i opałem. Zgłoszenia pod W. K. przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11925 2 2

2 panie

znają stałą posadę w firmie księgarsko-papierowej na prowincyi. Zgłoszenia sił rutynowanych, z odpisami świadectw, fotografią i podaniem wymaganego wynagrodzenia pod „Zakopane" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 11723 3 3

Dyrektor adm.-komerc.

jednego z oddziałów większej instytucyi wojennej poszukuje równej posady w przedsiębiorstwie prywatnem lub krajowem. Zgłoszenia pod „P. R." przyjmuje Administr. „N. Reformy". 11825 3 3

Kupię dom

z komfortem urządzony. Pośrednictwo niedopuszczalne. Adwokat Szalay Kraków, ul. św. Jana 3. 11844 3 3

Do wynajęcia

pokój frontowy, z umeblowaniem od 1 listopada, chętniej za prowianty. Wiadomość: ul. Pędzichów Boczna 2, I p., na lewo. 11904 2 1

Fortepian

do sprzedania. Wiadomość u stróżki, ul. Siemiradzkiego l. 13. 11928 3 3

Meble stylowe

starożytne, obrazy i t. p. antyki oraz i nowsze meble do sprzedania. Leopol. Machowska, Kraków, ulica św. Jana l. 16, I p. 11890 2 1

Nauczycielki izr.

na wyjazd poszukuje się do 2 panienek 12—15 l. i chłopca 7 l., na korzystnych warunkach. Posada natychmiast do objęcia. Ignacy Hechberg, dzierżawca dóbr Janin, p. Ryglice, stac. kol. Tuchów. 11918 2 3

Poszukuję

do kupna, zaraz, 1250 mb toru szyn 7—10 kg. kompletnego, oraz 6 żelaznych wózków kolebkowych o ½—1 m³ pojemności, używanych jednak w dobrym stanie. Podanie cen za 1 kg toru i za 1 wózek pod „Zaraz" do Admin. „N. Reformy". 11604 2 2

Flaszki apteczne

na lekarstwa, kroplomierze z korkami szklanemi, bańki do stawiania, flaszki do ssania „Patent", moździerze porcelanowe z pistułami

poleca

fabryczny skład szkła

J. D. UNGER

Tarnów, Krakowska 2. 11715 4 8

Wyciąg ponczu owocowego

pierwszej jakości, sztuczny, zaprawiony, słodzony, daje z gorącą wodą wyborny napój. Smak i zapach napoju, jak prawdziwego ponczu. Cukier niepotrzebny. Wysyłka w poczwórnej od 5 kg po 10·60 K kilogram. Adolf Tesař, Praga Kral. Vinohrady Nr 1274. 11517 2 4

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska L. 11. Rządca drukarni L. K. Górski.